

AGENCIJA

ZA JAVNI NADZOR NAD REVIDIRANJEM

Poročilo o ukrepih Agencije za javni nadzor nad revidiranjem za leto 2013

Ljubljana, julij 2014

KAZALO

1. Uvod	3
2. Vrste nadzorov	4
2.1. Nadzor nad revizijskimi družbami	4
2.2. Nadzor nad pooblaščenimi revizorji	7
2.3. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti	8
3. Izrečeni ukrepi	11
3.1. Ukrepi zoper revizijske družbe	11
3.1.1. odredba o odpravi kršitev z dodatnimi ukrepi	11
3.1.2. Odredbe revizijskim družbam	12
3.2. Ukrepi zoper pooblaščenega revizorja	14
3.3. Ukrepi zoper pooblaščenega ocenjevalca vrednosti	22
4. Zaključek	35

1. UVOD

Agencija za javni nadzor nad revidiranjem (v nadaljevanju Agencija) v *Poročilu o ukrepih za leto 2013*, ki je pripravljeno skladno z 29. členom ZRev-2 in ga objavi Agencija na svojih spletnih straneh, podrobneje opisuje izrečene ukrepe revizijskim družbam, pooblaščenim revizorjem ter pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti.

Namen poročila je obvestiti javnost o izrečenih ukrepih nadzora pooblaščenim revizorjem, revizijskim družbam ter pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti.

Povzetki pravnomočnih ukrepov zoper pooblašcene revizorje in pooblašcene ocenjevalce vrednosti so, skladno s 153. členom ZRev-2, poimensko objavljeni na [spletnih straneh Slovenskega inštituta za revizijo](#) (v nadaljevanju Inštitut) v registru pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

Zunanje zagotavljanje kakovosti obveznih revizij je bistvenega pomena za visoko kakovost revizij. Prispeva k verodostojnosti objavljenih finančnih informacij in zagotavlja večjo zaščito delničarjev, investitorjev, upnikov in drugih zainteresiranih strani. Temeljno načelo Agencije je torej zagotavljanje učinkovitega javnega nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in pooblaščenimi ocenjevalci ter nad Inštitutom, predvsem v delu, kjer ima Inštitut javna pooblastila.

Agencija odloča v postopkih nadzora nad kakovostjo dela revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k obvezni reviziji, ter izreka ukrepe nadzora, odloča o prekrških ter izreka globe.

2. VRSTE NADZOROV

Nadzor nad kakovostjo dela revizijskih družb oziroma pooblaščenih revizorjev se izvaja z namenom preverjanja, če revizijska družba oziroma pooblaščen revizor pri opravljanju revidiranja ravna v skladu s pravili revidiranja.

Kot je opredeljeno v ZRev-2, opravljata nadzor nad kakovostjo revidiranja pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb tako Agencija kot Inštitut, ukrepe nadzora pa skladno z ZRev-2 izreka samo Agencija. Inštitut opravlja nadzor po ZRev-2 tako, da je vsaka revizijska družba, ki revidira podjetja, katerih vrednostni papirji so predmet trgovanja na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, pregledana najmanj enkrat v treh letih, vse druge revizijske družbe pa najmanj enkrat v šestih letih.

Glede na to, da Inštitut opravlja nadzore, ki so obvezni po zakonu, pa Agencija opravlja nadzore na osnovi utemeljenih prijav s strani tretjih oseb, v primeru ugotovljenega povečanega tveganja glede kakovosti opravljenih posameznih revizij na podlagi sprejetih *Meril za sestavljanje strateškega in letnega načrta preverjanja kakovosti revidiranja pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb* iz leta 2009, kjer so opredeljeni pomembni indikatorji tveganja kakovosti opravljenih revizij, ki so osnova za samostojni pregled poslovanja revizijskih družb in pregled opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev, in sicer:

- slab ugled revizijske družbe v javnosti;
- ugotovljene nepravilnosti pri pregledu kakovosti dela revizijske družbe oziroma pooblaščenega revizorja v preteklosti;
- tveganje, ki izhaja iz sestave revizijske ekipe in porabljenega časa pri izvedbi revizije;
- tveganost revizije zaradi odmevnosti oziroma pritiskov javnosti, s čimer se lahko vrši pritisk na revizorja;
- pomembnost revidirancev (velikost in organizacijska oblika, pomembne finančne institucije, javna podjetja);
- revizijske družbe in pooblaščen revizorji z velikim deležem pritrdilnih mnenj v vseh mnenjih;
- nadpovprečno nizke cene revizijskih storitev;
- veliko število zaposlenih na enega pooblaščenega revizorja v revizijski družbi;
- kršenje neodvisnosti revizijske družbe oziroma pooblaščenega revizorja;
- dejavnost revidirane družbe (na primer, banke, zavarovalnice, telekomunikacije, gradbeništvo in ostale pomembne finančne institucije) ter
- novoustanovljene revizijske družbe.

Na enak način opravlja Agencija tudi nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v tistih primerih, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k obvezni reviziji. Nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti obsega preverjanje skladnosti ocenjevanja vrednosti s pravili ocenjevanja vrednosti. Pri načrtovanju nadzora nad delom pooblaščenih ocenjevalcev se upošteva predvsem število izdelanih ocen vrednosti, obdobje od zadnjega opravljenega pregleda ter morebitne prijave zoper delo pooblaščenega ocenjevalca.

2.1. NADZOR NAD REVIZIJSKIMI DRUŽBAMI

Nadzor nad zagotavljanjem kakovosti dela revizijskih družb se zagotavlja:

- s preverjanjem, ali posamezni subjekti izpolnjujejo pogoje za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja;
- s sprotim preverjanjem, ali pooblaščen revizorji in revizijske družbe izpolnjujejo pogoje za vpis v ustrezne registre;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil revizijskih podjetij in drugih oseb, ki so po določbah zakona o revidiranju oziroma drugih zakonov dolžne poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
- s posrednim in neposrednim opravljanjem pregledov poslovanja revizijskih družb;
- z izrekanjem ukrepov nadzora.

Nadzor nad revizijskimi družbami se opravlja tako, da je vsaka revizijska družba, ki izvaja obvezne revizije subjektov, katerih vrednostni papirji so uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev katere koli države članice, nadzirana najmanj vsaka tri leta, ostale revizijske družbe pa morajo biti nadzirane najmanj vsakih šest let.

Nadzor nad revizijsko družbo vključuje:

- pregled sistema obvladovanja kakovosti znotraj revizijske družbe;
- preverjanje neodvisnosti pooblaščenega revizorja od naročnika revizije;
- preverjanje skladnosti postopkov revidiranja s pravili revidiranja;
- ocene kakovosti in količine porabljenih dejavnikov (sestava revizijske skupine in delovne ure);
- pregled zaračunanih revizijskih storitev;
- neposredni nadzor nad delom pooblaščenih revizorjev.

Ukrepi nadzora, ki jih izreka Agencija v primeru ugotovljenih nepravilnosti so: odreditev odprave kršitev, odreditev dodatnih ukrepov ter odvzem dovoljenja.

Agencija odvzame revizijski družbi dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja v naslednjih primerih:

- če je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov;
- če je revizijski družbi odredila dodatni ukrep, in sicer glede razrešitve člana uprave in imenovanja novega,
- če revizijska družba ne ravna v skladu z odredbo v odpravi kršitev, če uprava revizijske družbe ne opravi dodatnih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev ter
- če revizijska družba v zadnjih dveh letih več kot štirikrat krši dolžnost pravočasnega in pravnega poročanja oziroma obveščanja Inštituta ali če kako drugače ovira opravljanje nadzora nad njenim poslovanjem.

Pogojni odvzem dovoljenja pa lahko Agencija izreče hkrati z odločbo o odvzemu dovoljenja, in sicer v takem primeru do odvzema dovoljenja ne bo prišlo, če revizijska družba v času, ki ga določi Agencija, ki ne sme biti krajši od šestih mesecev in ne daljši od dveh let (preizkusna doba) ne bo storila nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje.

Če Agencija pri izvajanju nadzora ugotovi, da revizijska družba huje krši pravila o revidiranju, lahko z odredbo o odpravi kršitev, kot dodatni ukrep poslovodstvu revizijske družbe naloži, da sprejme in opravi ukrepe za:

- izboljšanje postopkov notranjega nadzora nad revidiranjem,
- izboljšanje postopkov notranjega nadzora nad pretokom zaupnih podatkov,
- spremembo notranje organizacije revizijske družbe,
- druge ukrepe, potrebne za uresničitev pravil o revidiranju.

Revizijska družba huje krši pravila o revidiranju:

- če revizijska družba opravlja dejavnosti, ki jih po ZRev-2 ne sme opravljati;
- če pogodba o revidiranju ni v skladu s 47. členom ZRev-2;
- če je bil nad delničarjem revizijske družbe - imetnikom kvalificiranega deleža začel postopek za izrek prepovedi izvrševanja pravic iz delnic zaradi razloga iz tretje alineje prvega odstavka 63. člena tega zakona;
- če je bil nad pooblaščenim revizorjem, ki pri revizijski družbi opravlja naloge revidiranja, začel postopek za odvzem dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

Agencija izda odredbo o odpravi kršitev, če pri opravljanju nadzora nad revizijsko družbo ugotovi, da:

- revizijska družba krši prepoved iz prvega odstavka 45. člena ZRev-2 za opravljanje revidiranja v pravnih osebah, s katerimi je za posamezno poslovno leto sklenila pogodbo o revidiranju;
- revizijska družba opravlja dejavnosti, ki jih po tem zakonu ne sme opravljati;
- revizijska družba krši določbo 60. člena ZRev-2;
- revizijska družba krši obveznosti poročanja in obveščanja;
- revizijska družba ne objavi na spletnih straneh v treh mesecih po koncu vsakega poslovnega leta poročila iz 79. člena ZRev-2;
- revizijska družba ne izpolnjuje več kateregakoli pogoja za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja;
- revizijska družba krši druga pravila o revidiranju.

Na podlagi *Načrta opravljanja nadzorov nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji v letu 2013*, ki ga je sprejel revizijski svet Inštituta, strokovni svet Agencije pa je nanj dal soglasje 2. 12. 2012, je opravil Inštitut v letu 2013 pregled poslovanja nad kakovostjo poslovanja trinajstih revizijskih družb, in sicer:

- AGC Consultatio, d.o.o.
- Deloitte revizija d.o.o.
- Ernst & Young d.o.o.
- Epis d.o.o.
- Dinamic d.o.o.
- BDO Revizija, d.o.o.
- Fires, d.o.o.
- Pit revizija d.o.o.
- Probitas Alpen-Adria audit d.o.o.
- Rating d.o.o.
- Refiko d.o.o.
- Revizija d.o.o.
- Revizijski center d.o.o.

Celotno nadzorno dokumentacijo, vključno z ugotovljenimi nepravilnostmi in kršitvami pravil revidiranja, po zaključenem nadzoru, Inštitut preda Agenciji, kjer strokovne službe Agencije ponovno preverijo ugotovitve Inštituta ter pripombe subjekta nadzora nanje. Ob utemeljenem sumu kršenja pravil revidiranja ali drugih nepravilnosti Agencija po uradni dolžnosti začne postopek za izrek ukrepa nadzora.

2.2. NADZOR NAD POOBLAŠČENIMI REVIZORJI

V postopku nadzora nad pooblaščenim revizorjem lahko Agencija izreče naslednje ukrepe:

- odreditev odprave kršitve
- opomin
- pogojni odvzem dovoljenja
- odvzem dovoljenja

Agencija odvzame dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja:

- če je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov;
- če ob pridobitvi dovoljenja niso bili izpolnjeni zakonski pogoji;
- če je oseba pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo in kazen še ni bila izbrisana iz kazenske evidence;
- če pooblaščen revizor pri izvajanju nalog revizije krši prepoved, ki je določena v drugem odstavku 45. člena in 46. člena ZRev-2 (glede neprekinjenosti opravljanja revizije računovodskih izkazov kot ključnega partnerja, naložb v tej pravni osebi, povezanosti s pravno osebo in bi zaradi tega lahko obstajal dvom v neodvisnost in nepristranskost revidiranja ter prevzema vodstvenega položaja v revidirani pravni osebi pred potekom najmanj dveh let po tem, ko je prenehal sodelovati pri revizijskem poslu kot pooblaščen revizor ali ključni revizijski partner);
- če pooblaščen revizor krši pravila revidiranja in je zaradi te kršitve poročilo o revidiranju, ki ga je podpisal, pomanjkljivo oziroma zavajajoče;
- če pooblaščen revizor krši dolžnost varovanja zaupnih podatkov;
- če ponavljajoče krši druge določbe ZRev-2 oziroma drugih zakonov in predpisov, ki urejajo revidiranje tako, da mu je zaradi tovrstnih kršitev bil že dvakrat izrečen opomin.

Z odločbo o odvzemu dovoljenja lahko Agencija hkrati izreče, da do odvzema ne bo prišlo (pogojni odvzem dovoljenja) če pooblaščen revizor v času, ki ga določi Agencija, ki pa ne sme biti krajši od šestih mesecev in ne daljši od dveh let, ne bo storil nove kršitve.

Opomin izreče Agencija pooblaščenemu revizorju, če le-ta krši pravila revidiranja in ni pogojev za odvzem dovoljenja oziroma pogojni odvzem dovoljenja.

Pooblaščen revizorji morajo upoštevati najvišje etične standarde. Pri svojem delu morajo delovati v skladu s poklicno etiko, ki obsega zastopanje javnega interesa, neoporečnost in nepristranskost, strokovno usposobljenost in primerno skrbnost. Zastopanje javnega interesa pomeni, da se na kakovost dela revizorja zanaša širša družbena javnost. Visoka kakovost revizije prispeva tudi k urejenemu delovanju trgov, saj se povečuje zaupanje v pravilnost računovodskih izkazov družb, katerih vrednostni papirji so uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev. Razrešitev revizorja v gospodarski družbi, ki ga je imenovala skupščina, je v novi ureditvi mogoča le iz utemeljenih razlogov, ki jih mora gospodarska družba sporočiti organu javnega nadzora.

Pri delu revizorjev se upoštevajo načela iz Kodeksa etike računovodskih strokovnjakov Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (IFAC). Slovenska revizijska stroka pa pri svojem delu uporablja Mednarodne standarde revidiranja (v nadaljevanju MSR).

Na podlagi *Načrta opravljanja nadzorov nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji v letu 2013*, ki ga je sprejel revizijski svet Inštituta, strokovni svet Agencije pa je nanj dal soglasje 17. 12. 2012, je opravil Inštitut v letu 2013 nadzor nad kakovostjo opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev v trinajstih revizijskih družbah, in sicer:

TABELA 1: NADZOR NAD OPRAVLJANJEM NALOG POOBLAŠČENIH REVIZORJEV V LETU 2013

REVIZIJSKA DRUŽBA	NADZOR NAD POOBLAŠČENIMI REVIZORJI
AGC Consultatio, d.o.o.	2
Deloitte revizija d.o.o.	3
Ernst & Young d.o.o.	6
Epis d.o.o.	2
Dinamic d.o.o.	1
BDO revizija, d.o.o.	4
Fires, d.o.o.	1
Pit revizija d.o.o.	1
Probitas Alpen-Adria audit d.o.o.	1
Rating d.o.o.	1
Refiko d.o.o.	1
Revizija d.o.o.	1
Revizijski center d.o.o.	1
Skupaj:	25

V letu 2013 je Inštitut pri rednih nadzorih opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev opravil nadzor nad 25 pooblaščenimi revizorji. Struktura velikosti gospodarske družbe, kjer je bila preverjena opravljena revizija, je naslednja:

- 18 velikih gospodarskih družb (oziroma 72 %)
- 1 srednja velika gospodarska družba (oziroma 4 %)
- 6 ostale gospodarske družbe (oziroma 24 %).

Celotno nadzorno dokumentacijo, vključno z ugotovljenimi nepravilnostmi in kršitvami pravil revidiranja, po zaključenem nadzoru, Inštitut preda Agenciji, kjer strokovne službe Agencije ponovno preverijo ugotovitve Inštituta ter pripombe subjekta nadzora nanje. Ob utemeljenem sumu kršenja pravil revidiranja ali drugih nepravilnosti Agencija po uradni dolžnosti začne postopek nadzora nad pooblaščenim revizorjem.

2.3. NADZOR NAD POOBLAŠČENIMI OCENJEVALCI VREDNOSTI

Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci se zagotavlja:

- s sprotnim preverjanjem, ali ocenjevalci vrednosti izpolnjujejo pogoje za vpis v ustrezne registre;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev, ki so dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev.

Ukrepi nadzora nad pooblaščenimi ocenjevalci so lahko:

- odreditev odprave kršitve
- opomin
- odvzem dovoljenja.

Agencija izda odredbo o odpravi kršitev, če pri opravljanju nadzora nad pooblaščenim ocenjevalcem ugotovi, da krši določbe zakona glede obveznega poročanja Inštitutu ali Agenciji.

Agencija odvzame dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca, če je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov ali če je oseba pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo in kazen še ni bila zbrisana iz uradne evidence. Agencija prav tako odvzame dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca, če le-ta pri izvajanju ocenjevanja vrednosti premoženja:

- krši pravila ocenjevanja vrednosti in je zaradi kršitve mnenje o ocenjeni vrednosti oziroma obrazložitev mnenja napačna oziroma zavajajoča;
- krši dolžnost varovanja zaupnih podatkov;
- ponavljajoče krši določbe ZRev-2 oziroma drugih zakonov in predpisov, ki urejajo ocenjevanje vrednosti premoženja oziroma pravila ocenjevanja vrednosti, tako da mu je bil zaradi tovrstnih kršitev že dvakrat izrečen opomin.

Z odločbo o odvzemu dovoljenja lahko Agencija hkrati izreče, da do odvzema ne bo prišlo (pogojni odvzem dovoljenja), če pooblaščen ocenjevalec v času, ki ga določi Agencija, ki pa ne sme biti krajši od šestih mesecev in ne daljši od dveh let, ne bo storil nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje oziroma izreči opomin.

Agencija izreče pooblaščenemu ocenjevalcu opomin, če pooblaščen ocenjevalec krši določbe ZRev-2 oziroma drugih zakonov in predpisov, ki urejajo ocenjevanje vrednosti premoženja oziroma standarde ocenjevanja vrednosti, in ni pogojev za odvzem dovoljenja oziroma pogojni odvzem dovoljenja.

Na podlagi *Načrta opravljanja nadzorov nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti za leto 2013*, ki ga je sprejel revizijski svet Inštituta, strokovni svet Agencije pa je nanj dal soglasje 24. 9. 2012, je opravil Inštitut v letu 2013 nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev, in sicer:

TABELA 2: NADZOR OPRAVLJANJA NADZORA NAD DELOM POOBLEŠČENIH OCENJEVALCEV VREDNOSTI ZA LETO 2013

NAZIV	NAČRTOVANO ŠTEVILO/OPRAVLJENO ŠTEVILO NADZOROV NAD POOBLEŠČENIMI OCENJEVALCI
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin	8/10
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	2/3
Pooblaščen ocenjevalci vrednosti podjetij	7/5
Skupaj:	17/18

V letu 2013 je Inštitut na podlagi Načrta opravljanja nadzora nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti za leto 2013 od 17 načrtovanih nadzorov opravil 14 nadzorov ter dodatne štiri nenačrtovane nadzore.

Celotno nadzorno dokumentacijo, vključno z ugotovljenimi nepravilnostmi in kršitvami pravil revidiranja, po zaključenem nadzoru, Inštitut preda Agenciji, kjer strokovne službe Agencije ponovno preverijo ugotovitve Inštituta ter pripombe subjekta nadzora nanje. Ob utemeljenem sumu kršenja pravil ocenjevanja ali drugih nepravilnosti Agencija po uradni dolžnosti začne postopek nadzora nad pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti.

3. IZREČENI UKREPI

3.1. UKREPI ZOPER REVIZIJSKE DRUŽBE

V nadaljevanju poročila so predstavljeni izrečeni ukrepi revizijskim družbam na podlagi začetih nadzornih postopkov Agencije v letu 2013 ter ukrepi, ki so postali pravnomočni v letu 2013.

Agencija je v letu 2013 začela tri nadzorne postopke zoper revizijske družbe, v katerih je izdala eno odredbo o odpravi kršitev z dodatnimi ukrepi ter dve odredbi o odpravi kršitev.

Kot nalaga ZRev-2, morajo revizijske družbe v določenem roku odpraviti ugotovljene kršitve in Agenciji dostaviti poročilo, v katerem opišejo ukrepe za odpravo kršitev in priložijo listine ter druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile ugotovljene kršitve odpravljene. Na podlagi prejetih poročil je Agencija do dneva izdaje tega poročila izdala dve odločbi o odpravi kršitev, ki sta že postali pravnomočni.

V letu 2013 je postala pravnomočna ena odredba, izrečena revizijski družbi v letu 2012.

3.1.1. ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV Z DODATNIMI UKREPI

Agencija je v letu 2013 izdala odredbo o odpravi kršitev z dodatnimi ukrepi, saj je revizijska družba huje kršila pravila revidiranja, zato je Agencija z dodatnimi ukrepi poslovdstvu revizijske družbe naložila vzpostaviti usmeritve in postopke za zagotavljanje neodvisnosti.

ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV Z DODATNIMI UKREPI ŠT. 10.00-2/2013

Revizijska družba je kršila:

- prvi odstavek 39. člena ZRev-2, ki določa, da mora revizijska družba revidiranje opraviti v skladu s pravili revidiranja. Agencija je pri nadzoru nad kakovostjo opravljenih revizij računovodskih izkazov družb, ki so jih v imenu revizijske družbe opravili njeni revizorji, ugotovila kršitve pravil revidiranja in pooblaščenim revizorjem izrekla ukrep nadzora opomina, kar pomeni, da je revizijska družba neustrezno obvladovala tveganja pri zagotavljanju kakovosti izvajanja poslov skladno s pravili revidiranja in s tem kršila tudi 32. odstavek Mednarodnega standarda obvladovanja kakovosti 1 (v nadaljevanju MSOK 1);
- 42. odstavek MSOK 1, ker iz revizijske dokumentacije v okviru opravljenega nadzora nad delom pooblaščenih revizorjev v zvezi z revizijo računovodskih izkazov družb ni razvidno, da so bili opravljeni postopki ocenjevanja kakovosti posla skladno z Mednarodnim standardom revidiranja (v nadaljevanju MSR) 220 – Obvladovanje kakovosti revizij računovodskih izkazov. Prav tako iz Pravidnika o obvladovanju kakovosti v revizijski družbi ne izhaja, da bi revizijska družba vzpostavila ustrezne usmeritve in postopke v zvezi z dokumentacijo o ocenjevanju kakovosti posla.

Zaradi navedenega je revizijska družba dolžna:

- v zvezi z ugotovljenimi kršitvami pravil revidiranja pri pooblaščenih revizorjih, ki so v imenu družbe revidirali računovodske izkaze, proučiti razloge za nastanek kršitev ter vzpostaviti in zagotavljati izvrševanje ustreznih usmeritev in postopkov, ki bodo take kršitve v bodoče preprečile;
- dopolniti pravilnik o obvladovanju kakovosti v revizijski družbi na način, da bo zagotavljal, da je iz revizijske dokumentacije vsakega revizijskega posla, za katerega je potrebno opraviti ocenjevanje kakovosti posla razvidno, da so bili opravljeni postopki, ki jih zahtevajo usmeritve podjetja za ocenjevanje kakovosti posla, da je bilo ocenjevanje kakovosti posla dokončano pred datumom poročila in ocenjevalec ne ve za nobene nerazrešene zadeve, zaradi katerih bi domneval, da so bistvene presoje, ki jih je oblikovala delovna skupina, in sklepi, ki jih je sprejela, neustrezni.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

3.1.2. ODREDBE REVIZIJSKIM DRUŽBAM

ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV ŠT. 10.00-36/2012

Revizijska družba je kršila:

- prvi odstavek 39. člena ZRev-2, ki določa, da mora revizijska družba revidiranje opraviti v skladu s pravili revidiranja. Agencija je pri nadzoru nad kakovostjo opravljenih revizij računovodskih izkazov družb X, Y, itd., ki so jih v imenu revizijske družbe opravili pooblaščenih revizorji ugotovila kršitve pravil revidiranja in imenovanim izrekla ukrepe nadzora, kar pomeni, da je revizijska družba neustrezno obvladovala tveganja pri zagotavljanju kakovosti izvajanja poslov skladno s pravili revidiranja in s tem kršila tudi 32. odstavek Mednarodnega standarda obvladovanja kakovosti 1 (v nadaljevanju MSOK 1);
- 21. b točko MSOK 1, ki med drugim določa, da podjetje vzpostavi usmeritve in postopke, namenjene pridobivanju sprejemljivega zagotovila, da podjetje in njegovo osebje ohranjajo neodvisnost, kadar jo zahtevajo etične zahteve. Takšne usmeritve in postopki omogočajo podjetju, da prepozna in ovrednoti okoliščine in razmerja, ki povzročajo grožnje neodvisnosti, ter sprejme ustrezne ukrepe za odstranitev takšnih groženj, saj ima v pogodbah o revidiranju zapisano določbo, ki obravnava sodelovanje zunanjega strokovnjaka in določa: »Če se bo pri revidiranju pojavil zapleten problem in bo izvajalec presodil, da je k njegovemu reševanju nujno pritegniti strokovnjaka izven revizijske stroke, se stranki sporazumno dogovorita, katera bo pridobila strokovno mnenje oziroma cenitev strokovnjaka ustrezne stroke. Stroške za izdelavo mnenja zunanjega strokovnjaka plača naročnik.« Taka določba v pogodbi o revidiranju ni v skladu z zahtevami Mednarodnih standardov revidiranja (v nadaljevanju MSR), ki razlikujejo revizorjevega veščaka od veščaka posloводства (MSR 620) oziroma veščaka posloводства specialno ureja (MSR 500). Neustrezna določba v pogodbah o revidiranju pa pomeni grožnjo za neodvisnost pri revidiranju računovodskih izkazov.

Zaradi ugotovljenih kršitev je revizijska družba dolžna v zvezi z ugotovljenimi kršitvami pravil revidiranja pri pooblaščenih revizorjih, ki so v imenu družbe revidirali računovodske izkaze proučiti razloge za nastanek kršitev ter vzpostaviti in zagotavljati izvrševanje ustreznih

usmeritev in postopkov, ki bodo take kršitve v bodoče preprečile ter v pogodbah o revidiranju spremeniti sporno določbo, ki je navedena pod točko b izreka te odredbe tako, da bo uporaba veščaka in plačilo stroškov za izdelavo mnenja, neodvisna od strank pogodbe oziroma črtati to določbo.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV ŠT. 10.00-12/2013

Revizijska družba je kršila 4. alinejo tretjega odstavka 47. člena ZRev-2, ker pogodbe o revidiranju računovodskih izkazov ne vsebujejo cene storitev revidiranja, razčlenjene na ceno storitev posameznih članov delovne skupine glede na njihovo strokovno usposobljenost in tretji odstavek 47. člena ZRev-2, ker v obrazložitvi navedene pogodbe o opravljanju dogovorjenih postopkov ne vsebujejo podatkov o predvideni sestavi revizijske delovne skupine z navedbo strokovne usposobljenosti članov, podatkov o skupno načrtovanem času potrebnem za revidiranje po posameznih članih delovne skupine glede na njihovo strokovno usposobljenost, cene storitve revidiranja, razčlenjene na ceno storitev posameznih članov delovne skupine glede na njihov strokovno usposobljenost in določila, da revizijska družba po koncu revidiranja naredi obračun dejansko porabljenih ur po članih delovne skupine in izstavi končni račun. Zaradi ugotovljenih kršitev Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, na podlagi 7. alineje prvega odstavka 81. člena ZRev-2, izdaja odredbo za odpravo kršitev.

Zaradi navedenega je Agencija revizijski družbi odredila, odpraviti ugotovljene kršitve tako, da pri sklepanju pogodb o revidiranju spoštuje določbo tretjega odstavka 47. člena ZRev-2 in doda v pogodbe o revidiranju vse sestavine, ki jih navedena določba zahteva.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV ŠT. 10.00-18/2013

Revizijska družba je kršila:

- šesti odstavek 77. člena ZRev-2, ker na podlagi zahteve Agencije ni posredovala dokumenta, ki je podlaga za obvladovanje kakovosti v revizijski družbi. Zaradi ugotovljene kršitve je Agencija izdala odredbo za odpravo kršitve na podlagi 4. alineje prvega odstavka 81. člena ZRev-2;
- 79. člen ZRev-2, ker do konca marca leta 2013 na svojih spletnih straneh ni objavila preglednega poročila za leto 2012, čeprav je zaradi skupnega lastništva in uprave ter uporabe blagovne znamke v mreži z družbo X. Zaradi ugotovljene kršitve je Agencija izdala odredbo za odpravo kršitve na podlagi 5. alineje prvega odstavka 81. člena ZRev-2.

Zaradi navedenega je Agencija revizijski družbi odredila odpravo ugotovljenih kršitev tako, da v določenem roku Agenciji posreduje dokument, ki je podlaga za obvladovanje kakovosti v revizijski družbi ter v roku na svoji spletni strani objavi letno pregledno poročilo v slovenskem jeziku z vsebino, kot jo določa 79. člen ZRev-2.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

3.2. UKREPI ZOPER POOBLAŠČENE REVIZORJE

V letu 2013 je Agencija začela tri nadzorne postopke zoper pooblaščenega revizorja. V dveh postopkih je bil izrečen ukrep izdaje opomina ter v enem primeru izdaja odredbe za odpravo kršitev. Od treh začetih nadzornih postopkov je en pravnomočen, zoper enega pa je bila vložena tožba na Upravno sodišče Republike Slovenije. V letu 2013 sta postali pravnomočni dve odločbi o izreku opomina iz leta 2012. V nadaljevanju so navedeni tudi izrečeni ukrepi nadzora iz preteklih let, ki so bodisi postali pravnomočni pred letom 2012, bodisi postopek pred Vrhovnim sodiščem še ni zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-56/2010-2

Pooblaščen revizor je kršil 4. člen ZRev-2 ki določa, da mora revidiranje potekati na način, določen s tem zakonom, Mednarodnimi standardi revidiranja in drugimi pravili Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov, temeljnimi revizijskimi načeli in drugimi pravili revidiranja, ki jih sprejema Inštitut, ter drugimi zakoni, ki urejajo revidiranje posameznih pravnih oseb oziroma druge oblike revizije, in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi, ker iz revizijske dokumentacije v zvezi z revidiranjem računovodskih izkazov družbe X d.d., in skupine Y za leti 2008 in 2009 ni razvidno:

- da je pooblaščen revizor na podlagi opravljenih revizijskih postopkov skladno z 2., 11. in 16. odstavkom Mednarodnega standarda revidiranja (v nadaljevanju MSR) 500 (Revizijski dokazi) pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze o oblikovanju odloženih davkov v skladu z Mednarodnim računovodskim standardom (v nadaljevanju MRS) 12 (Davek iz dobička), ki v točki 19 zahteva, da se pri poslovnih združitvah iz naslova razlike med davčno vrednostjo sredstev in pošteno vrednostjo pridobljenih sredstev pripozna tudi obveznost za odloženi davek, ki posledično vpliva na višino ugotovljenega dobrega imena. Iz letnega poročila skupine Y za leti 2008 in 2009 izhaja, da družba v skupinskih računovodskih izkazih ni oblikovala odloženih davkov iz tega naslova, iz revizijske dokumentacije pa ni razvidno, da bi se pooblaščen revizor prepričal, zakaj obveznost iz tega naslova ni bila pripoznana. S tem je pooblaščen revizor kršil tudi pravila revidiranja skladno z 2. odstavkom MSR 230 (Revizijska dokumentacija), ki določa, da mora revizor dokumentirati vse zadeve, ki so pomembne za dokazovanje v podporo revizijskemu mnenju in za dokazovanje, da je bila revizija opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja;
- kako se je pooblaščen revizor prepričal o skladnosti razkritij v računovodskih izkazih družbe X d.d. za leto 2009 v povezavi s spremembo računovodske usmeritve vrednotenja naložb v odvisne družbe skladno s 1. točko prvega odstavka 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (Ur. l. št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljevanju ZGD-1) v povezavi z razkrivanjem metod vrednotenja naložb v odvisne družbe v prilogi k izkazu, z MRS 39 (Finančni instrumenti) v povezavi s 27. točko Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 7 ter z 29e. točko MRS 8 (Računovodske usmeritve, spremembe ocen in napake), kar ni v skladu s pridobivanjem revizijskih dokazov, ki jih določajo 2., 11. in 16. odstavek MSR 500 (Revizijski dokazi), v povezavi z 2. odstavkom MSR 230 (Revizijska dokumentacija). S tem so kršena tudi določila 19. odstavka MSR 250 (Upoštevanje zakonov in drugih predpisov pri reviziji računovodskih izkazov);
- da bi pooblaščen revizor oziroma partner, zadolžen za posel, oblikoval sklep o usklajenosti z zahtevami po neodvisnosti, ki so povezane z revizijskim poslom, kot

to od njega zahteva 12. odstavek MSR 220 (Obvladovanje kakovosti revizij računovodskih informacij iz preteklosti) v povezavi s članico revizijske skupine AB, ki je v času opravljanja revizije računovodskih izkazov družbe X d.d. in konsolidiranih računovodskih izkazov skupine Y za leto 2009, opravila dve cenitvi, ki sta bili nato pregledani v okviru postopkov revidiranja, s čimer se je vzpostavil dvom v neodvisnost oziroma ohranjanje neodvisnosti navedene članice revizijske skupine.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2012.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-12/2012-2

Pooblaščen revizorka je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X za leto 2010 kršila 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno glede na zahteve 8. odstavka MSR 230 (Revizijska dokumentacija), ki določa, da mora pooblaščen revizor pripraviti zadostno revizijsko dokumentacijo, da omogoči izkušenemu revizorju, ki predhodno ni bil povezan s tem revizijskim poslom, da spozna: vrsto, čas in obseg revizijskih postopkov, opravljenih v skladu z zahtevami MSR ter z ustreznimi zakonskimi in regulativnimi zahtevami; izide opravljenih revizijskih postopkov in pridobljene revizijske dokaze in bistvene zadeve, ki so se pojavile med revizijo, sklepe o njih in pomembne strokovne presoje, uporabljene pri sprejemanju teh sklepov, da bi pooblaščen revizorka pridobila zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi z:

- opredmetenimi osnovnimi sredstvi, naložbenimi nepremičninami in presežkom iz prevrednotenja v povezavi z dokapitalizacijo odvisnih družb, ker je bil presežek iz prevrednotenja v poslovnem letu 2010 neupravičeno povečan za 12.416.000 EUR iz naslova dokapitalizacije odvisnih družb, kar ni skladno s 6. odstavkom MSR 500 (Revizijski dokazi), ki od pooblaščenega revizorja zahteva, da načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov;
- vrednotenjem dolgoročne finančne naložbe v delnice družbe X d.d., saj ni ustrezno obravnavala poslovske ocene nadomestljive vrednosti sredstva, ker ni ustrezno ovrednotila primernost dela veččaka posloводства v zvezi z oceno vrednosti dolgoročne finančne naložbe v delnice družbe X d.d., kar ni skladno z zahtevami 8. c odstavka MSR 500 (Revizijski dokazi); poleg tega Agencija meni, da pooblaščen revizorka ni ustrezno ovrednotila zanesljivosti informacij glede pričakovane kupnine za delnice družbe X d.d. kar ni skladno z zahtevami 9. odstavka MSR 500 (Revizijski dokazi).

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-27/2012-2

Pooblaščen revizorka je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X za leto 2010 kršila 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno:

- da bi pooblaščen revizorka zakone in druge predpise, povezane s poslovanjem družbe, poznala do takšne mere, da bi jih lahko upoštevala pri revidiranju trditiv, povezanih z opredelitvijo zneskov, ki jih je treba evidentirati, in potrebnih razkritij, kar ni v skladu z zahtevami 12., 13. in 14. odstavka MSR 250 (Upoštevanje zakonov in drugih prepisov pri reviziji računovodskih izkazov), ki določajo, da kot del spoznavanja

organizacije in njenega okolja v skladu z MSR 315 pooblaščen revizor na splošno spozna zakonski in regulativni okvir, ki se nanaša na organizacijo in dejavnost ali panogo, v kateri posluje, in kako organizacija ravna v skladu s tem okvirom; da mora pooblaščen revizor pridobiti zadostne in ustrezne revizijske dokaze o ravnanju v skladu z določbami tistih zakonov in drugih predpisov, za katere na splošno velja, da neposredno učinkujejo na določitev pomembnih zneskov in razkritij v računovodskih izkazih; ter da mora pooblaščen revizor izvesti revizijske postopke, ki pomagajo ugotoviti primere neupoštevanja drugih zakonov in predpisov, ki lahko pomembno učinkujejo na računovodske izkaze, in sicer: poizvedovanje pri poslovodstvu, in kjer je to primerno, pristojnih za upravljanje, ali se organizacija ravna po takšnih zakonih in drugih predpisih, ter pregledovanje morebitnega dopisovanja z ustreznimi licenčnimi ali regulativnimi organi.

• kako se je pooblaščen revizorka prepričala o:

- skladnosti razkritij v Letnem poročilu z zahtevami Slovenskih računovodskih standardov in zakonodaje;
- obstoju, popolnosti in pravilnosti razporeditve opredmetenih osnovnih sredstev družbe;
- obstoju, popolnosti in pravilnosti vrednotenja terjatev in aktivnih časovnih razmejitev;
- nastanku in točnosti prihodkov iz naslova prodaje in najemnin;
- nastanku in točnosti izkazovanja stroškov, povezanih z najemnino za elektrodistribucijsko infrastrukturo in opravljenimi storitvami za družbo X d.o.o.,

kar ni v skladu s 6., 7., 9. in 10. odstavkom MSR 500 (Revizijski dokazi), ki določajo da mora pooblaščen revizor načrtovati in izvesti revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov; da mora pri načrtovanju in izvajanju revizijskih postopkov pooblaščen revizor upoštevati primernost in zanesljivost informacij, ki bodo uporabljene kot revizijski dokazi; da kadar uporablja informacije, ki jih je pripravila organizacija, pooblaščen revizor ovrednoti, ali je informacija dovolj zanesljiva za revizorjeve namene, kar po potrebi v danih okoliščinah vključuje pridobivanje revizijskih dokazov o točnosti in popolnosti informacije ter ovrednotenje, ali je informacija dovolj natančna in podrobna za revizorjeve namene; ter da kadar pooblaščen revizor načrtuje preizkuse kontrol in preizkuse podrobnosti, določi načine izbiranja postavk za preizkušanje, ki bo uspešno pri izpolnjevanju namena revizijskega postopka; ter 13. odstavkom MSR 250, ki določa, da mora pooblaščen revizor pridobiti zadostne in ustrezne revizijske dokaze o ravnanju v skladu z določbami tistih zakonov in drugih predpisov, za katere na splošno velja, da neposredno učinkujejo na določitev pomembnih zneskov in razkritij v računovodskih izkazih; v povezavi z 8., 9. in 10. odstavkom MSR 230 (Revizijska dokumentacija), ki določajo da mora pooblaščen revizor pripraviti zadostno revizijsko dokumentacijo, da omogoči izkušenemu revizorju, ki predhodno ni bil povezan s tem revizijskim poslom, da spozna: vrsto, čas in obseg revizijskih postopkov, opravljenih v skladu z zahtevami MSR ter z ustreznimi zakonskimi in regulativnimi zahtevami; izide opravljenih revizijskih postopkov in pridobljene revizijske dokaze in bistvene zadeve, ki so se pojavile med revizijo, sklepe o njih in pomembne strokovne presoje, uporabljene pri sprejemanju teh sklepov; da mora pri dokumentiranju vrste, časa in obsega opravljenih revizijskih postopkov pooblaščen revizor zapisati: določevalne značilnosti posebnih vprašanj ali zadev, ki so predmet preizkušanja; kdo je opravil revizijsko delo

in datum, ko je bilo dokončano, ter kdo je pregledal opravljeno revizijsko delo in datum ter obseg takega pregleda; ter da mora pooblaščen revizor dokumentirati razprave o bistvenih zadevah s poslovodstvom, pristojnimi za upravljanje in drugimi, vključno z vrsto obravnavanih bistvenih zadev ter kdaj in s kom je bila opravljena razprava.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2014.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-34/2012-2

Pooblaščen revizor je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X za leto 2010 kršil 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno, glede na zahteve 8. odstavka Mednarodnega standarda revidiranja (v nadaljevanju MSR) 230 (Revizijska dokumentacija), da bi pooblaščen revizor pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi:

- z vrednotenjem dolgoročne finančne naložbe družbe X v družbo Y, ki je izkazana v višini 13.541.116 EUR, saj revizijski postopki niso bili opravljeni skladno z zahtevami 6. odstavka MSR 500 (Revizijski dokazi) v katerem je določeno, da revizor načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov, skladno z zahtevami 13. in 17. odstavka MSR 540 (Revidiranje računovodskih ocen), kjer je navedeno, da revizor izvede revizijske postopke za pridobitev ustreznih revizijskih dokazov glede odločitve poslovodstva o priznanju računovodske ocene v računovodskih izkazih in v povezavi s 6. odstavkom MSR 706 (Odstavki o poudarjanju zadev in o drugih zadevah), v skladu s katerim revizor vključi v revizorjevo poročilo odstavek o poudarjanju zadeve, če je pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da ta zadeva v računovodskih izkazih ni navedena pomembno napačno.
- s prikazom končne verzije *Izkaza denarnih tokov, Izkaza gibanja kapitala* in *Izkaza drugega vseobsegajočega donosa* v Letnem poročilu družbe X za leto 2010, saj so navedeni računovodski izkazi prikazani s pomembno napačnimi navedbami, iz česar sledi, da revizijski postopki niso bili v celoti opravljeni v skladu s 6. odstavkom MSR 500 (Revizijski dokazi), po katerem revizor načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-35/2012-2

Pooblaščen revizor je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X za leto 2010 kršil 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno, glede na zahteve 8. odstavka Mednarodnega standarda revidiranja (v nadaljevanju MSR) 230 (Revizijska dokumentacija) da bi pooblaščen revizor pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi z naložbenimi nepremičninami v višini 1.724.842 EUR in drugimi poslovnimi prihodki, ki se nanašajo na prevrednotenje naložbenih nepremičnin v višini 1.333.471 EUR, saj revizijski postopki, glede vrednotenja naložbenih nepremičnin in nastanka ter točnosti drugih poslovnih prihodkov, niso bili skladni s 6. odstavkom MSR 500 (Revizijski dokazi), ki od revizorja zahteva, da načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov in 8. c odstavkom MSR 500, ki določa, da če so bile informacije, ki bodo uporabljene kot revizijski dokazi, pripravljene z uporabo dela veččaka poslovodstva, mora revizor, kolikor je glede na bistvenost dela tega

veščaka za revizorjeve namene potrebno, ovrednotiti primernost dela tega veščaka kot revizijskega dokaza pri ustreznih uradni trditvi.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-9/2013-2

Pooblaščen revizorka je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X za leto 2011 kršila 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno, glede na zahteve 8. odstavka MSR 230 (*Revizijska dokumentacija*), ki določa, da mora pooblaščen revizor pripraviti zadostno revizijsko dokumentacijo, da omogoči izkušenemu revizorju, ki predhodno ni bil povezan s tem revizijskim poslom, da spozna: vrsto, čas in obseg revizijskih postopkov, opravljenih v skladu z zahtevami MSR ter z ustreznimi zakonskimi in regulativnimi zahtevami; izide opravljenih revizijskih postopkov in pridobljene revizijske dokaze in bistvene zadeve, ki so se pojavile med revizijo, sklepe o njih in pomembne strokovne presoje, uporabljene pri sprejemanju teh sklepov, da bi pooblaščen revizorka pridobila zadostne in ustrezne revizijske dokaze o vrednosti danih kratkoročnih posojil družbama X d.o.o. in Y d.o.o. ter ustreznosti razkritij v zvezi s tem v letnem poročilu družbe x d. d. za leto 2011, kar ni v skladu z zahtevami 6. odstavka MSR 500 (*Revizijski dokazi*), ki od pooblaščenega revizorja zahteva, da načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov, v povezavi z 10. odstavkom MSR 540 (*Revidiranje računovodskih ocen, vključno z računovodskimi ocenami pošteno vrednosti, in z njimi povezanih razkritij*), ki določa, da mora pooblaščen revizor pri prepoznavanju in ocenjevanju tveganj pomembno napačne navedbe v skladu z zahtevami MSR 315 ovrednotiti stopnjo ocenjevalne negotovosti za posamezne računovodske ocene, ter 25. odstavkom MSR 315 (*Prepoznavanje in ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe s pomočjo poznavanja organizacije in njenega okolja*), ki določa, da mora pooblaščen revizor prepoznati in oceniti tveganja pomembno napačne navedbe na ravni računovodskih izkazov in na ravni uradnih trditvev o vrstah poslov, saldih na kontih in razkritjih, da zagotovi osnovo za načrtovanje in izvajanje nadaljnjih revizijskih postopkov.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-23/2013-2

Pooblaščen revizor je pri revidiranju konsolidiranih računovodskih izkazov družbe X za leto 2011 kršil 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno, glede na zahteve 8. odstavka MSR 230 (*Revizijska dokumentacija*), da bi pooblaščen revizor:

- pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze in opravil ustrezne revizijske postopke, v zvezi s presojo dela in ugotovitev veščaka pooblaščenega revizorja pri izdelanih ocenah vrednosti finančnih naložb v družbah X, zaradi omejitev, navedenih v poročilih veščaka o oceni vrednosti družb X, kot jih od njega zahtevata 8c. odstavek MSR 540 (*Revidiranje računovodskih ocen*) in 12. odstavek MSR 620 (*Uporaba dela revizorjevega veščaka*);
- opozoril poslovodstvo na neustrezna razkritja v letnem poročilu, saj ni razkrito, katero pošteno vrednost je družba uporabila za vrednotenje kotirajoče delnice družbe X d.d. in zakaj, s čimer je kršil 8. in 12. odstavek MSR 540 (*Revidiranje računovodskih ocen*).

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2014.

ODLOČBA O POGOJNEM ODVZEMU DOVOLJENJA ŠT. 10.00-15/2012-

2

Pooblaščen revizorka je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X za leto 2010 kršila 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno, glede na zahteve 8. odstavka Mednarodnega standarda revidiranja (v nadaljevanju MSR) 230 (Revizijska dokumentacija), ki določa, da mora pooblaščen revizor pripraviti zadostno revizijsko dokumentacijo, da omogoči izkušenemu revizorju, ki predhodno ni bil povezan s tem revizijskim poslom, da spozna: vrsto, čas in obseg revizijskih postopkov, opravljenih v skladu z zahtevami MSR ter z ustreznimi zakonskimi in regulativnimi zahtevami; izide opravljenih revizijskih postopkov in pridobljene revizijske dokaze in bistvene zadeve, ki so se pojavile med revizijo, sklepe o njih in pomembne strokovne presoje, uporabljene pri sprejemanju teh sklepov, da bi pooblaščen revizorka pridobila zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi:

- z opredmetenimi osnovnimi sredstvi in drugimi poslovnimi prihodki v povezavi z dokapitalizacijo odvisnih družb X d.o.o. in Y d.o.o. s stvarnim vložkom, saj ni ugotovila kršitev sprejetega okvira računovodskega poročanja, čeprav so bili v letu 2010 iz naslova dokapitalizacije omenjenih odvisnih družb neupravičeno povečani prevrednotovalni poslovni prihodki v višini 3.150.564 EUR, kar ni skladno s 6. odstavkom MSR 500 (Revizijski dokazi), ki od revizorja zahteva, da načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov;
- z dolgoročnimi finančnimi naložbami v višini 26.000.190 EUR, in sicer delnicami družbe A d.d., saj ni ugotovila kršitev sprejetega okvira računovodskega poročanja in opustitev slabitev omenjene naložbe na dan 31. 12. 2010 skladno s Slovenskim računovodskim standardom (v nadaljevanju: SRS) 3¹.27., čeprav je družba A d.d. konec leta 2010 pričela s postopkom prisilne poravnave in ob tem tudi zavrnila izvršitev obvez, ki izhajajo iz sporazuma med družbama A d.d. in B d.d. ter dajejo slednji pravico prodati delnice prve po ceni 405 EUR na delnico, kar ni skladno s 6. odstavkom MSR 500 (Revizijski dokazi), ki od revizorja zahteva, da načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov;
- s kratkoročnimi finančnimi naložbami v višini 10.051.121 EUR, in sicer danima posojiloma družbama C d.d. in D d.d., ki sta v stečaju, saj ni razvidno, da bi presojala visoko negotovost v zvezi z izidom računovodske ocene - pravde zaradi neizpolnitve patronatske izjave s strani E d.d. in utemeljenost razlogov, ki jih je E d.d. navajala za neizpolnitev patronatske izjave ter ni presojala potrebe po prilagoditvi revizijskih postopkov zaradi nasprotujočih si informacij iz revizijskih dokazov, pridobljenih iz različnih virov, kar ni skladno s 6. odstavkom MSR 500, ki od revizorja zahteva, da načrtuje in izvede revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov in 11. odstavkom MSR 500, ki zahteva, da mora revizor določiti, kakšne prilagoditve ali dopolnitve revizijskih postopkov so potrebne za razrešitev zadeve in proučiti morebitne učinke zadeve na druge vidike revizije v primeru, če so revizijski dokazi, pridobljeni iz enega vira, neskladni s tistimi iz drugega vira ali če dvomi v zanesljivost informacij, ki naj bi bile uporabljene kot revizijski dokazi, v povezavi z 10. odstavkom MSR 540 (Računovodske ocene), saj pri prepoznavanju in ocenjevanju tveganj pomembno napačne navedbe v

¹ SRS 3 –Finančne naložbe

skladu z zahtevami MSR 315 ni ovrednotila stopnje ocenjevalne negotovosti za računovodsko oceno glede izida pravde v zvezi s patronatsko izjavo.

Kršitve MSR opisane v II. točki izreka te odločbe v zvezi s postopki pooblaščenih revizorke glede preveritve vrednotenja dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb ter pripoznanja poslovnih prihodkov pri dokapitalizaciji odvisnih družb s stvarnim vložkom, posledično predstavljajo kršitev 6. odstavka MSR 705 (Prilagoditve mnenja v poročilu neodvisnega revizorja), ki opredeljuje zadeve, ki vplivajo na prilagoditev revizorjevega mnenja, in sicer revizor prilagodi mnenje v svojem poročilu, kadar na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov ugotovi, da celota računovodskih izkazov ni brez pomembno napačne navedbe oziroma ne more pridobiti zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov za sklep, da je celota računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe, pomenijo kršitev pravil revidiranja, zaradi česar je revizorjevo poročilo za leto 2010, ki ga je podpisala pooblaščenka revizorka, pomanjkljivo.

Mnenje pooblaščenih revizorke je pomanjkljivo:

- zaradi njene neustrezne strokovne presoje, kar je posledica neustreznih revizijskih dokazov oziroma pomanjkljivih revizijskih postopkov, glede pripoznanja poslovnih prihodkov v višini 3.150.564 EUR iz naslova dokapitalizacije odvisnih družb s stvarnim vložkom, ki so neupravičeno pripoznani, poslovni izid družbe B d.d. v računovodskih izkazih za leto 2010 ni resnično predstavljen;
- zaradi njene neustrezne strokovne presoje, kar je posledica neustreznih revizijskih dokazov oziroma pomanjkljivih revizijskih postopkov, glede primernosti vrednotenja kratkoročnih in dolgoročnih finančnih naložb v skupni višini 36.051.311 EUR, poslovni izid družbe B d.d. v računovodskih izkazih za leto 2010 ni resnično predstavljen in s tem tudi revizorjevo mnenje pomanjkljivo, saj odstavek o poudarjanju zadeve, katerega namen je le opozoriti uporabnike, kadar je po njegovi presoji to potrebno, na zadevo, ki je, čeprav je ustrezno predstavljena ali razkrita v računovodskih izkazih, tako pomembna, da je temeljna za uporabnikovo razumevanje računovodskih izkazov, ni nadomestilo za prilagoditev revizorjevega mnenja, kadar to zahtevajo okoliščine določenega revizijskega posla, ali razkritja v računovodskih izkazih, ki jih primeren okvir računovodskega poročanja zahteva od posloводства²,

kar je po določbi 2. alineje drugega odstavka 54. člena ZRev-2 razlog za odvzem dovoljenja.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

² pojasnjevalni odstavek A3. k MSR 706

ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV ŠT. 10.00-24/2013

Pooblaščen revizorka je kršila 4. člen ZRev-2 ker iz revizijske dokumentacije v zvezi z revidiranjem računovodskih izkazov družbe X za leto 2011, ni razvidno glede na zahteve 8. odstavka MSR 230 ter 6. odstavka MSR 500:

- kako je pooblaščen revizorka na podlagi ocenjenih tveganj pomembno napačne navedbe ugotovila, ali je poslovodstvo v sprejetih računovodskih usmeritvah pravilno upoštevalo zahteve primernega okvira računovodskega poročanja, ki se nanašajo na računovodske ocene, in ali so metode za pripravo računovodskih ocen primerne in ali so bile dosledno uporabljene ter ali so morebitne spremembe v računovodskih ocenah ali v metodah za njihovo pripravo iz predhodnega obdobja primerne glede na okoliščine, kar ni v skladu z odstavki 8., 9. in 12. Mednarodnega standarda revidiranja (v nadaljevanju: MSR) 540 (Revidiranje računovodskih ocen, vključno z računovodskimi ocenami poštene vrednosti, in z njimi povezanih razkritij). Prav tako ni razvidno, kako je pooblaščen revizorka pri preveritvah uporabljenih tehnik vrednotenja upoštevala odstavke 7 – 12 MSR 620 (Uporaba dela revizorjevega veččaka) in 8. odstavek MSR 500 (Revizijski dokazi);
- kako se je pooblaščen revizorka prepričala o skladnosti razkritij podatkov o povezanih osebah, vsebini delnic v okviru kapitala družbe ter pravic, ki izhajajo iz posameznega razreda delnic in dobička na delnico, z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in Zakona o gospodarskih družbah³; da so računovodske in druge informacije razkrite pošteno, kar ni v skladu z 13. in 14. odstavkom MSR 250 (Upoštevanje zakonov in drugih predpisov pri reviziji računovodskih izkazov) v povezavi z določbami 7. in 9. odstavka MSR 500 ter 9., 10. in 11. odstavka MSR 230, ker iz revizijske dokumentacije ni razvidno, da bi pooblaščen revizorka pridobila zadostne in ustrezne revizijske dokaze o ravnanju v skladu z določbami ZGD-1, ki neposredno učinkujejo na določitev razkritij v računovodskih izkazih. Prav tako ni razvidno, da bi izvedla revizijske postopke, ki pomagajo ugotoviti primere neupoštevanja drugih zakonov in predpisov, ki lahko pomembno učinkujejo na računovodske izkaze, ali da bi poizvedovala pri poslovodstvu in pristojnih za upravljanje, ali se organizacija ravna po določilih ZGD-1, ter pregledovala morebitno dopisovanje z regulativnimi organi, povezano s povezanimi osebami in osnovnim kapitalom banke;
- kako je pooblaščen revizorka pri opravljanju revizije računovodskih izkazov upoštevala določila 13. odstavka MSR 580 (Pisne predstavitve) v povezavi s 26. odstavkom MSR 550 (Povezane stranke), ker predstavitveno pismo ne vsebuje pisne predstavitve, da je bil pooblaščen revizorki razkrit obstoj vseh povezanih strank organizacije in vsa razmerja in posli s povezanimi strankami, ki jih poznajo, in so bili taka razmerja in posli ustrezno obračunani in razkriti v skladu z zahtevami okvira računovodskega poročanja.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

³ Uradni list RS, št. 42/06, 60/06 - popr., 26/07 - ZSDU-B, 33/07 - ZSReg-B, 67/07 - ZTFI, 10/08, 68/08, 42/09

3.3. UKREPI ZOPER POOBLAŠČENE OCENJEVALCE VREDNOSTI

Agencija je v letu 2013 uvedla osem nadzornih postopkov zoper pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, za katere je obstajal utemeljen sum, da so kršili pravila ocenjevanja. Od tega je bila v dveh primerih pooblaščenemu ocenjevalcu vrednosti izrečena odločba o pogojnem odvzemu dovoljenja, saj je bilo ugotovljeno, da je kršil pravila ocenjevanja in je bilo zaradi teh kršitev poročilo o ocenjevanju, ki ga je podpisal, pomanjkljivo oziroma zavajajoče. V štirih primerih je bil pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti izrečen opomin, v dveh pa odredba o odpravi kršitev. Trije postopki še niso zaključeni, zoper dva pa je bila vložena tožba na Upravno sodišče Republike Slovenije.

V letu 2013 je postalo pravnomočnih pet odločb o izreku opomina iz leta 2012.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-2/2012-2

Pooblaščenka ocenjevalka vrednosti podjetij je pri pripravi poročila o ocenjeni vrednosti družbe X (v nadaljevanju: Poročilo), izdelanega za naročnika družbe Y kršila 88. člen ZRev-2 ki med drugim določa, da mora ocenjevanje vrednosti potekati na način, določen s pravili ocenjevanja vrednosti, ki poleg Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti Odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti, vključujejo druga pravila ocenjevanja vrednosti, ki jih izdaja oziroma določa Slovenski inštitut za revizijo, ter druge zakone, ki urejajo ocenjevanje vrednosti posameznih oblik premoženja, s tem da:

- ni uporabila tudi na sredstvih zasnovanega načina ocenjevanja vrednosti, kljub temu, da je ocenjevana zadruga tako v letu 2009 kot tudi na dan vrednotenja izkazovala negativni kapital, kar je glede na namen ocenjevanja (oddelitev ter prenos dela dejavnosti na novoustanovljeno družbo) neustrezno. Pooblaščenka ocenjevalka bi poleg donosnostnega načina morala uporabiti tudi na sredstvih zasnovan način, saj je ocenjevala vrednost dejavnosti zadruge, ki je na datum vrednotenja izkazovala negativni kapital;
- ni izdelala prilagoditve računovodskih izkazov za izredne in enkratne poslovne dogodke, normaliziran donos pa je določila na podlagi aritmetične sredine gibanja čistega dobička zadruge v letih 2006, 2007, 2008 in 9 mesecev leta 2010. Poslovanja v letu 2009, ko je bila izguba zadruge največja, pa ni upoštevala.

S tem je pooblaščenka ocenjevalka kršila Mednarodni standard ocenjevanja vrednosti (Osma izdaja, 2007, izdajatelj: International Valuation Standards Committee; v nadaljevanju MSOV) 3, točko 5.1.1, ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti »jasno in natančno določati sklepe ocenjevanja vrednosti na način, ki ni zavajajoč«. Navedeno predstavlja tudi kršitev Slovenskih poslovno finančnih standardov za ocenjevanje vrednosti (2003, izdajatelj; Slovenski inštitut za revizijo), in sicer točke 1.1., ki določa, da mora ocenjevalec pri ocenjevanju vrednosti podjetij »poznati, razumeti in pravilno uporabiti tiste metode oziroma tehnike ocenjevanja vrednosti, ki so potrebne za strokovno neoporečno ocenitev vrednosti podjetij.«

S pomanjkljivo analizo in neustrezno opredeljeno diskontno mero je pooblaščenka ocenjevalka kršila MSOV 3, točko 5.1.8., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti »vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili, ter utemeljitev, ki podpira analize, mnenja in sklepe v poročilu«. Navedene kršitve predstavljajo tudi kršitev MSOV 1 – Tržna vrednost kot podlaga ocenjevanja vrednosti, točke 5.1.4., ki določa, da »mora ocenjevalec vrednosti priskrbeti zadostne informacije, da tistim, ki berejo in se zanašajo na poročilo, zagotovijo popolno razumevanje podatkov, utemeljitev, analiz in sklepov v poročilu«, saj v Poročilu ni opravila analize preteklih rezultatov poslovanja, ki bi lahko služila kot osnova za napoved prihodnjega poslovanja po profitnih centrih, prav tako ni analizirala preteklih investicij. Pooblaščenka ocenjevalka je pri izračunu diskontne mere (WACC) uporabila podatke o faktorju beta in razmerju dolg/lastniški kapital, ki jih ni mogoče preveriti, ker v Poročilu ni navedenih virov, in za katere ni možno ugotoviti, ali se le-ti dejansko nanašajo na datum vrednotenja. Prav tako je pooblaščenka ocenjevalka pri izračunu WACC uporabila podatek o pribitku za malo zadrugo (3 %) ter pribitek za visoko tveganje delovanja zaradi visoke finančne zadolženosti (3 %), ki so neustrezni in niso v skladu s teorijo ocenjevanja vrednosti.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-3/2012-2

Pooblaščenka ocenjevalka vrednosti podjetij je pripravila poročila z naslovom: »Ocena vrednosti lastniškega kapitala družbe X na dan 31. 3. 2009«, julij 2009 (v nadaljevanju: Poročilo) kršila 88. člen ZRev-2 ki med drugim določa, da mora ocenjevanje vrednosti potekati na način, določen s pravili ocenjevanja vrednosti, ki poleg Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti Odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti, vključujejo druga pravila ocenjevanja vrednosti, ki jih izdaja oziroma določa Slovenski inštitut za revizijo ter druge zakone, ki urejajo ocenjevanje vrednosti posameznih oblik premoženja, in sicer Mednarodno pojasnjevalno opombo o ocenjevanju vrednosti št. 6: Ocenjevanje vrednosti podjetij (PO 6 – Ocenjevanje vrednosti podjetij, Osmo izdaja, 2007, izdajatelj: International Valuation Standards Committee), točko 5.14.3, podtočko 5.14.3.4, ki določa, da je potrebno upoštevati na sredstvih zasnovan način pri ocenjevanju vrednosti obvladujočih deležev v podjetjih, ki vključujejo enega ali več naslednjih dejavnikov: podtočko 5.14.3.4.1 naložbeno ali holdinško podjetje, in podtočko 5.14.3.7, ki določa, če holdinško podjetje preprosto poseduje premoženje in prejema donose iz naložb, je treba pridobiti tržne vrednosti za vsako vrsto premoženja ter Mednarodni standard ocenjevanja vrednosti 3 (MSOV 3; Osmo izdaja, 2007, izdajatelj: International Valuation Standards Committee), točko 5.1.8., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili ter utemeljitev, ki podpirajo analize, mnenja in sklepe v poročilu.

Kršitve pravil ocenjevanja vrednosti pri pripravi Poročila so podane pri:

- izbiri načinov ocenjevanja vrednosti

Pooblaščenka ocenjevalka je v Poročilu za ocenjevanje vrednosti uporabila na donosu zasnovan način z uporabo metode diskontiranih prihodnjih donosov, poleg tega pa bi pooblaščenka izbrani način ocenjevanja morala dopolniti z na sredstvih zasnovanim načinu ocenjevanja vrednosti, ker to izhaja iz:

- dejavnosti ocenjevane družbe, ki je dejavnost holdingov (SKD: K 64.200 – dejavnost holdingov),

- relativnega deleža dolgoročnih finančnih naložb, ki predstavljajo glavnino dolgoročnih sredstev in ključni delež celotnega premoženja ocenjevanega podjetja, od 41 % do 51 % v preteklih 5 letih in
- relativne pomembnosti pričakovanih prihodkov oz. čistega denarnega toka iz naslova finančnih naložb (finančni prihodki oz. dividende), saj navedeno predstavlja od 98 % do 76 % pričakovanega čistega denarnega toka v obdobju projekcije od leta 2009 do leta 2014, ter 76 % v obdobju po letu 2014.

Neustrezna dopolnitev izbranega načina ocenjevanja vrednosti pomeni kršitev PO 6 – Ocenjevanje vrednosti podjetij, točke 5.14.3, podtočke 5.14.3.4, ki določa, da je potrebno upoštevati na sredstvih zasnovan način pri ocenjevanju vrednosti obvladujočih deležev v podjetjih, ki vključujejo enega ali več naslednjih dejavnikov: podtočka 5.14.3.4.1 naložbeno ali holdinško podjetje, in podtočke 5.14.3.7, ki določa, če holdinško podjetje preprosto poseduje premoženje in prejema donose iz naložb, je treba pridobiti tržne vrednosti za vsako vrsto premoženja.

- Predpostavki o pričakovanih finančnih prihodkih – dividendah:

Pooblaščenca ocenjevalka v Poročilu ni utemeljila 5% donosa na konsolidirano vrednost kapitala, ki naj bi se izplačeval v obliki dividend. V Poročilu pooblaščenca ocenjevalke navedena predpostavka ni osnovana tako na izvedenih analizah preteklega poslovanja ocenjevanega družbe kot tudi na predstavljenem položaju, razvojnih možnostih in tržni situaciji. Predpostavka bistveno vpliva na oceno vrednosti ocenjevanega družbe, ker predstavlja od 98% do 76% pričakovanega čistega denarnega toka v obdobju projekcije, od leta 2009 do leta 2014 ter 76% v obdobju po letu 2014.

Navedeno pomeni kršitev MSOV 3, točke 5.1.8., saj Poročilo ne vključuje opisa informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz ter utemeljitev, ki podpirajo analize, mnenja in sklepe v Poročilu.

- Predpostavki o obsegu investicij in amortizacije v normaliziranem neto denarnem toku, v obdobju po letu 2014, ki je zadnje leto projekcije:

Pooblaščenca ocenjevalka je pri oceni vrednosti družbe X, z metodo diskontiranega denarnega toka uporabila teoretično neosnovano predpostavko o obsegu investicij in amortizacije v normaliziranem neto denarnem toku, v obdobju po letu 2014, ki je zadnje leto projekcije. Pri projekciji pričakovanih čistih denarnih tokov je namreč razvidno, da znaša načrtovana amortizacija v obdobju 2010 do 2014 (oziroma do neskončnosti, saj predstavlja leto 2014 »normaliziran neto denarni tok«, ki ga nato uporabi v t.i. Gordonovem modelu rasti) 236.180 EUR letno, načrtovane investicije v enakem obdobju pa znašajo 166.750 EUR letno. Takšna predpostavka pomeni, da ustvarja podjetje na račun razlike med amortizacijo in investicijami 69.430 EUR čistih denarnih tokov letno, od leta 2010 do neskončnosti, kar je teoretično nemogoče in vpliva na končno oceno vrednosti ocenjevanega podjetja.

Navedeno pomeni kršitev MSOV 3, točke 5.1.8., saj Poročilo ne vključuje utemeljitev, ki podpirajo analize, mnenja in sklepe.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-28/2012-2

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti nepremičnin je pri pripravi poročila kršil kršil 88. člen ZRev-2, saj je kršil pravila ocenjevanja vrednosti, in sicer Mednarodni standard ocenjevanja vrednosti (Osma izdaja, 2007, izdajatelj: International Valuation Standards Committee; v nadaljevanju MSOV) 3 – Poročanje o ocenjevanju vrednosti, točko 5.1.8, ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analizah, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili ter utemeljitev, ki podpira analize, mnenja in sklepe v poročilu.

Poročilo ne vsebuje analize trga in analize najgospodarnejše uporabe zemljišča, iz katerih bi izhajali načini ocenjevanja vrednosti, njihovi sklepi in utemeljitve. Analiza ocene vrednosti zemljišč je pomanjkljiva, saj je naveden le seznam primerljivih prodaj, ne pa tudi sledljiva izvedba prilagoditev, ki vodi do končne ocene vrednosti. Zaradi izpustitve prikaza analize trga in najgospodarnejše uporabe zemljišča ter nejasnega prikaza ocene vrednosti zemljišča, pooblaščenec ocenjevalec ni v Poročilo vključil potrebnih informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, ki so podlaga za utemeljitve, mnenja in sklepe v poročilu v skladu s standardi ocenjevanja vrednosti ter s tem kršil MSOV 3, točko 5.1.8.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-32/2012-2

Pooblaščenec ocenjevalka vrednosti podjetij je pri pripravi Ocene vrednosti lastniškega kapitala družbe X kršila 88. člen ZRev-2, s tem da:

- Pooblaščenec ocenjevalka ni izdelala ocene vrednosti za vse dolgoročne finančne naložbe holdinške družbe X, temveč le za odvisne družbe družbe X, in sicer za družbo Y d.o.o. ter Z d.o.o., za preostale dolgoročne finančne naložbe, ki predstavljajo prek 50 % vseh sredstev ocenjevane družbe, pa je predpostavila, da knjigovodska vrednost ustreza tržni vrednosti, česar v Poročilu ni podprla z ustreznimi argumenti.

S tem je pooblaščenec ocenjevalka kršila Mednarodni standard ocenjevanja vrednosti (Osma izdaja, 2007, izdajatelj: International Valuation Standards Committee; v nadaljevanju MSOV) 3, točko 5.1.8., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti »vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili, ter utemeljitev, ki podpira analize, mnenja in sklepe v poročilu«.

- V Poročilu pooblaščenec ocenjevalka ni prikazala preteklih rezultatov poslovanja ocenjevanih dolgoročnih finančnih naložb družbe X d.o.o., in sicer družb Y d.o.o. in Z d.o.o., kakor tudi ostalih družb v lasti holdinške družbe X d.o.o., in ni podala pojasnil in analize v povezavi z doseženimi preteklimi rezultati poslovanja družb. V Poročilu prav tako ni podala analize panoge, analize kupcev in dobaviteljev, analize prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti ter analize preteklih investicij, in sicer niti za holdinško podjetje, niti za družbe v lasti holdinškega podjetja. V Poročilu tudi ni podala niti računovodskih izkazov za leto 2008, niti analize poslovanja za družbo X d.o.o. za leto 2008, kljub temu, da se ocenjevanje vrednosti nanaša na 31. 12. 2008.

S tem je pooblaščenec ocenjevalka kršila MSOV 1, točko 5.1.4, ki določa, da »mora ocenjevalec vrednosti priskrbeti zadostne informacije, da tistim, ki berejo in se zanašajo na

poročilo, zagotovijo popolno razumevanje podatkov, utemeljitev, analiz in sklepov v poročilu».

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-33/2012-2

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij je pri pripravi poročila kršil 88. člen ZRev-2, ki določa, da mora ocenjevanje vrednosti potekati na način, določen s pravili ocenjevanja vrednosti, ki poleg Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti Odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti, vključujejo druga pravila ocenjevanja vrednosti, ki jih izdaja oziroma določa Slovenski inštitut za revizijo ter druge zakone, ki urejajo ocenjevanje vrednosti posameznih oblik premoženja, saj je kršil pravila ocenjevanja vrednosti, to je Mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti (Osma izdaja, 2007, izdajatelj: International Valuation Standards Committee; v nadaljevanju MSOV), in sicer:

- MSOV 1 (Tržna vrednost kot podlaga ocenjevanja vrednosti), točko 5.1.4, ki določa, da mora ocenjevalec vrednosti priskrbeti zadostne informacije, da tistim, ki berejo in se zanašajo na poročilo, zagotovijo polno razumevanje podatkov, utemeljitev, analiz in sklepov v poročilu in MSOV 3 (Poročanje o ocenjevanju vrednosti), točko 5.1.8., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili, ter utemeljitev, ki podpirajo analize, mnenja in sklepe v poročilu, ker se ocenjena vrednost dejansko nanaša na dan 30. 6. 2010 in ne 30. 9. 2010, saj pooblaščenec ocenjevalec na dan 30. 9. 2010 ni razpolagal z bilanco stanja ocenjevanega podjetja.
- MSOV 3 točko 5.1.8., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili, ter utemeljitev, ki podpirajo analize, mnenja in sklepe v poročilu, saj pooblaščenec ocenjevalec:
 - a) ni prikazal tržnega položaja ocenjevanega podjetja, saj iz Poročila ni jasno, kakšen tržni delež dosega podjetje na domačem trgu na posameznih segmentih prodaje, kakšne so cene izdelkov ocenjevanega podjetja v primerjavi s konkurenco, kakšne cene dosega podjetje na domačem trgu in kakšne v izvozu ter kakšne so prednosti in slabosti ocenjevanega podjetja v primerjavi s konkurenco. Pooblaščenec ocenjevalec v Poročilu ni utemeljil povečanja dobička iz poslovanja za celotno vrednost prevrednotovalnih odhodkov, čeprav se pojavljajo vsako leto;
 - b) ni ustrezno utemeljil projekcije poslovanja, ker so navedbe v pojasnilih projekcij poslovanja v nasprotju s prikazanimi rezultati v tabelah, opredelitev dolgoročnega potenciala na segmentu pijač je nerazumljiva, napovedovanje prihodkov v časopisno založniški dejavnosti pa je neutemeljeno in v nasprotju z ugotovitvami iz analize preteklega poslovanja. Načrtovanje EBITDA marže pomeni predpostavko, ki ni v skladu z analizo preteklih rezultatov poslovanja podjetja, v Poročilu pa ni posebej argumentirana, kar velja tudi za rast EBITDA marže. To še posebej velja zaradi tega, ker naj bi podjetje svoje čiste prihodke od prodaje povečevalo predvsem s prodajo v izvozu, kjer dosega podjetje nižje cene, kakor na domačem trgu;

- c) pri ocenjevanju diskontne mere za oceno vrednosti manjšinskega deleža pooblaščen ocenjevalec ni ustrezno upošteval razmerja med dolgom in kapitalom. Omenjeno razmerje je v obdobju projekcije spreminjal in ga znižal na raven panožnega povprečja. Tovrstna korekcija stopnje zadolženosti je bila s strani pooblaščenega ocenjevalca izvedena samovoljno, brez upoštevanja veljavne strategije poslovanja podjetja. Hkrati pooblaščen ocenjevalec ni izdelal projekcije bilance stanja in tovrstnemu prestrukturiranju prilagojene projekcije denarnega toka družbe. Tako spreminjanje razmerja med dolgom in kapitalom, ki vpliva na višino diskontne mere in s tem na ocenjeno vrednost družbe, predpostavlja ocenjevanje vrednosti za večinskega lastnika, saj ima le večinski lastnik možnost spreminjati to razmerje;
- d) ni ustrezno utemeljil uporabe pribitka za kontrolo, ker je v Poročilu na strani 64 pri ocenjevanju diskontne mere za oceno vrednosti manjšinskega deleža spreminjal razmerje med dolgom in kapitalom v obdobju projekcije na nivo panožnega povprečja. Tako spreminjanje razmerja med dolgom in kapitalom in s tem diskontne mere je predpostavka večinskega lastnika, saj ima le večinski lastnik možnost spreminjati to razmerje. Zato ni jasno zakaj pooblaščen ocenjevalec pri oceni vrednosti za večinskega lastnika upošteva tudi pribitek za obvladovanje, in sicer v višini 10% pri DCF⁴ metodi. Poleg tega iz Poročila tudi ni jasno, zakaj pooblaščen ocenjevalec pri različnih metodah upošteva različna pribitka, in sicer pri DCF metodi 10% in pri metodi primerljivih podjetij 15%;
- e) v Poročilu nikjer ni prikazal oziroma razkril sestavin kapitala kot tudi ne kapitala manjšinskih lastnikov in ga tudi ni upošteval kot odbitne postavke pri oceni vrednosti lastniškega kapitala. Iz polletnega poročila 2010 družbe X (stran 58) izhaja, da znaša kapital manjšinskih lastnikov 10.331.077 EUR.
- MSOV 1 točko 3.2.3, ki zahteva, da je ocenjena tržna vrednost vezana na časovno obdobje na določen dan. Ker se trgi in tržne razmere lahko spreminjajo, je ocenjena vrednost ob drugem času lahko napačna ali neprimerna. Znesek vrednosti bo izražal dejansko stanje na trgu in okoliščine na določen datum ocenjevanja vrednosti, ne pa na pretekli niti na prihodnji datum. Iz Poročila na strani 77 pa izhaja, da se izračun tržne kapitalizacije primerljivih podjetij nanaša na tržno kapitalizacijo na datum 15. 12. 2010. Pooblaščen ocenjevalec bi moral upoštevati tržno kapitalizacijo na datum ocenjevanja.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV ŠT. 10.00-17/2013

Pooblaščen ocenjevalka vrednosti nepremičnin je kršila 96. člen ZRev-2 in 4. člen Pravilnika o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev (Ur. l. RS, št. 33/10), ki določata obveznost letnega poročanja pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, saj v poročilu, ki ga je za obdobje od 16. 5. 2010 do 15. 5. 2011 posredovala Slovenskemu inštitutu za revizijo ni poročala o vseh poročilih, ki jih je pripravila v navedenem obdobju.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

⁴ »Discounted cash flow«: diskontirani denarni tok.

ODREDBA O ODPRAVI KRŠITEV ŠT. 10.00-26/2013

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij je kršil prvi odstavek 96. člena ZRev-2 in 4. člen Pravilnika o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev (Ur. l. RS, št. 33/10 in 30/12), ki določata obveznost letnega poročanja pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, saj do 30. 5. 2013 Slovenskemu inštitutu za revizijo ni oddal rednega letnega poročila za obdobje od 16. 5. 2012 do 15. 5. 2013.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-11/2013-2

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti nepremičnin je kršil 88. člen ZRev-2, ki med drugim določa, da mora ocenjevanje vrednosti potekati na način, določen s pravili ocenjevanja vrednosti, ki poleg Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti Odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti (v nadaljevanju: MSOV), vključujejo druga pravila ocenjevanja vrednosti, ki jih izdaja oziroma določa Inštitut, ter druge zakone, ki urejajo ocenjevanje vrednosti posameznih oblik premoženja. Iz opravljenega nadzora nad opravljanjem nalog pooblaščenega ocenjevalca izhaja, da je pooblaščenec ocenjevalec kršil pravila ocenjevanja vrednosti, in sicer:

- MSOV 3, točko 5.1.1., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti jasno in natančno določati sklepe ocenjevanja vrednosti na način, ki ni zavajajoč, saj v Poročilu 2 zaradi računske napake sklepi ocenjevanja vrednosti niso jasni in natančni.
- MSOV 3, točko 5.1.3., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti določiti podlago ocenjevanja vrednosti, vključno z vrsto in opredelitvijo vrednosti in MSOV 3, točko 5.1.3.1, ki določa, da kadar je kakšna sestavina ocenjevanja vrednosti ocenjena na več kot eni podlagi vrednosti, mora biti jasna razlika med podlagami, saj v Poročilu 1 ni navedel ustrezne podlage vrednosti.
- MSOV 3, točko 5.1.8., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili, ter utemeljitev, ki podpira analize, mnenja in sklepe v poročilu.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2013.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-13/2013-2

Pooblaščenec ocenjevalka vrednosti podjetij je pri pripravi Poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP) za družbo X na dan 31. 12. 2011, kršila 88. člen ZRev-2 ki med drugim določa, da mora ocenjevanje vrednosti potekati na način, določen s pravili ocenjevanja vrednosti, ki poleg Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti Odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti, vključujejo druga pravila ocenjevanja vrednosti, ki jih izdaja oziroma določa Inštitut, ter druge zakone, ki urejajo ocenjevanje vrednosti posameznih oblik premoženja in predpise, izdane na njihovi podlagi, in sicer:

- 2. točko drugega odstavka 146. člena ZFPPIPP, ki med drugim določa obvezno navedbo na podlagi katerih načel in standardov ocenjevanja vrednosti podjetja je bil opravljen pregled, saj je pooblaščenka ocenjevalka izpustila obvezno navedbo Slovensko poslovno-finančnega standarda 1 – Ocenjevanje vrednosti podjetij, ki je uvrščen na prvo raven hierarhije pravil ocenjevanja vrednosti.
- 1. točko Okvira MSOV 2011 – Ocenjevanje vrednosti in presoja, ki določa, da je presojo treba uporabljati objektivno, ne bi pa je smeli uporabiti za precenjevanje ali podcenjevanje izida ocenjevanja vrednosti. Presojo je treba izvesti ob upoštevanju namena ocenjevanja vrednosti, podlage vrednosti in vseh drugih predpostavk, ki veljajo za ocenjevanje vrednosti; v povezavi z 2. točko Okvira MSOV 2011 - Neodvisnost in objektivnost, ki med drugim določa, da proces ocenjevanja vrednosti zahteva, da ocenjevalec nepristransko presodi, koliko se pri sprejemanju končne odločitve lahko zanese na različne stvarne podatke ali predpostavke; SPS 1 točko 1.2., podtočko 1.2.1. a) in b), ki določata, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti podjetja vsebovati dovolj informacij, da omogoči osebi (osebam), ki ji (jim) je namenjeno, v celoti in pravilno razumeti njegovo vsebino; ter nedvoumno in točno opisati kakršnekoli predpostavke in omejevalne okoliščine, ki neposredno vplivajo na ocenjevanje vrednosti; in podtočko 1.2.2. e) in f), ki določata, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti podjetja nedvoumno in točno opisati vse predpostavke in omejevalne okoliščine, ki vplivajo na analize, mnenja in sklepe; ter prikazati vse obravnavane podatke in informacije, uporabljene postopke ocenjevanja vrednosti in utemeljitve za analize, mnenja in sklepe; Pojasnilo 7 - Dajanje mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom ZFPPIPP (v nadaljevanju: Pojasnilo 7) točko 3) Analiza računovodskih izkazov, ki določa, da ocenjevalec poda pregled in analizo že sestavljenih računovodskih izkazov (vsaj za pretekla 3 leta), projekcije predračunskih računovodskih izkazov (vsaj za obdobje, dokler dolжник ne plača terjatev vseh upnikov, na katere učinkuje prisilna poravnava) in predpostavk, na katerih je bila pripravljena projekcija predračunskih računovodskih izkazov dolžnika, ki je predmet pregleda. Računovodski izkazi morajo obsegati bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov.

Pooblaščenka ocenjevalka je navedena pravila ocenjevanja vrednosti kršila s tem, da ni podala dokazov, ki podpirajo glavne predpostavke, na katerih so bile pripravljene projekcije predračunskih računovodskih izkazov, od uresničitve katerih je odvisna uspešnost prisilne poravnave in na katerih argumentih temelji ugotovitev pooblaščenke ocenjevalke, da so predpostavke utemeljena podlaga za napovedi, in sicer:

- Iz Poročila niso razvidne predpostavke, na katerih temeljijo projekcije prihodkov od prodaje, projekcije stroškov blaga, materiala in storitev in tudi ne postopki, ki jih je pooblaščenka ocenjevalka izvedla za kritično presojo verjetnosti uresničitve napovedane prodaje in napovedanih stroškov blaga, materiala in storitev ter EBITDA in EBIT marž. Prav tako pooblaščenka ocenjevalka v Poročilu ni razkrila vseh pomembnih predpostavk, na katerih temeljijo prejemi v letu 2016, od katerih je praktično v celoti odvisno poplačilo navadnih upnikov in tudi ne postopki, ki jih je pooblaščenka ocenjevalka izvedla za kritično presojo verjetnosti uresničitve napovedanih prejemkov.
- Pooblaščenka ocenjevalka je pri pripravi pritrdilnega mnenja v Poročilu upoštevala poročila ocenjevalcev vrednosti, ki v svojih poročilih niso ustrezno opredelili namena ocenjevanja vrednosti, zato takšna poročila ne morejo predstavljati ustrezne podlage

za pripravo poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v skladu s 146. členom ZFPPIPP.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-19/2013-2

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin je kršil 88. člen ZRev-2, saj iz opravljenega nadzora nad opravljanjem nalog pooblaščenega ocenjevalca izhaja, da je pooblaščen ocenjevalec kršil pravila ocenjevanja vrednosti, in sicer:

- MSOV 3, točka 5.1.1., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti jasno in natančno določati sklepe ocenjevanja vrednosti na način, ki ni zavajajoč. Glede na veliko razliko med indikativnima vrednostma, je potrebno pojasnilo za razliko in za odločitev o sklepanju o končni vrednosti. V Poročilu pooblaščen ocenjevalec ni jasno in natančno določil sklepov ocenjevanja na način, kot jih določa MSOV 2007;
- MSOV 3, točka 5.1.3., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti določiti podlago ocenjevanja vrednosti, vključno z vrsto in opredelitvijo vrednosti. Podlaga ocenjevanja vrednosti je v Poročilu opredeljena kot tržna vrednost. Glede na namen ocenjevanja vrednosti je podlaga vrednosti lahko poštena vrednost ali poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje, odvisno od sredstva, ki se ocenjuje oz. prevrednotuje. Pooblaščen ocenjevalec podlage vrednosti ni opredelil v skladu s standardi ocenjevanja vrednosti, kar ima lahko vpliv na končno ocenjeno vrednost;
- MSOV 3, točka 5.1.8., ki določa, da mora vsako poročilo o ocenjevanju vrednosti vključiti opis informacij in pregledanih podatkov, opravljenih tržnih analiz, načinov ocenjevanja vrednosti in postopkov, ki so sledili ter utemeljitev, ki podpira analize, mnenja in sklepe v poročilu, saj:
 - a) je v Poročilu pomanjkljivo izdelana analiza najgospodarnejše rabe, ker ta ne vsebuje podatkov o pravno dopustni uporabi lokacije;
 - b) analiza vrednosti po »metodi kapitalizacije donosa« ne prikazuje izračuna elementov, ki sestavljajo stopnjo kapitalizacije;
 - c) ni prikazana analiza trga najemnin in izvor uporabljene najemnine;
 - d) je pomanjkljiv izračun vrednosti po nabavnovrednostnem načinu.

Pomanjkljiva analiza najgospodarnejše rabe in elementov potrebnih za oceno po metodi kapitalizacije donosa lahko pomembno vpliva na višino ocenjene vrednosti predmeta ocenjevanja. Prav tako opustitev vplivov gospodarskega zastarevanja pri nabavnovrednostnem načinu pomembno vpliva na višino ocenjene vrednosti predmeta ocenjevanja.

Postopek je postal pravnomočno zaključen v letu 2014.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-21/2013-2

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti nepremičnin je v postopkih ocenjevanja vrednosti pri pripravi Poročila o ocenjevanju zemljišč na lokaciji X kršil 88. člen ZRev-2, saj iz opravljenega nadzora nad opravljanjem nalog pooblaščenega ocenjevalca izhaja, da je pooblaščenec ocenjevalec kršil pravila ocenjevanja vrednosti, in sicer:

- MSOV 101, 2. odstavek (Zahteve), ki določa, da je treba obseg dela, v katerem so obravnavane vse zahtevane zadeve (identifikacija in status ocenjevalca, identifikacija naročnika in vseh drugih nameravanih uporabnikov, namen ocenjevanja vrednosti, identifikacija sredstev in obveznosti, ki jih je treba ovrednotiti, podlaga vrednosti, datum ocenjevanja vrednosti, obseg raziskav, narava in vir informacij, na katere se je potrebno zanesti, predpostavke in posebne predpostavke, omejitve uporabe, razširjanja ali objave, potrditev, da bo ocenjevanje vrednosti izvedeno v skladu z MSOV, opis poročila), sestaviti in potrditi v pisni obliki, saj obseg dela v zvezi z ocenjevanjem zemljišč na lokaciji x ni bil sestavljen in potrjen v pisni obliki.
- MSOV 103, 5. (l) odstavek (Način ocenjevanja vrednosti in utemeljitev), ki določa, da se je treba v poročilu sklicevati na sprejeti način ali načine ocenjevanja, uporabljene ključne vhodne podatke in glavne razloge za sprejeti sklep o ocenjeni vrednosti, da bi razumeli izid ocenjevanja vrednosti v kontekstu, saj
 - je pomanjkljivo predstavil urbanistične pogoje, zaradi česar je bila v projekcijah upoštevana gradnja že v letu 2013 in pridobitev gradbenega dovoljenja v letu 2013 ter 5 % prodaja v letu 2013, kar ni bilo skladno s stvarno oceno za čas izdelave OPPN in pridobitev gradbenega dovoljenja;
 - ni ustrezno izvedel analize najboljše rabe, ker ni upošteval, da OPPN še ni sprejet, zaradi česar je ocenjena vrednost napačno izračunana;
 - uporabljena metoda zemljiškega ostanka v konkretnem primeru ni ustrezno izvedena za namen ocenjevanja tržne vrednosti, temveč se ocenjena vrednost nanaša na vrednost za naložbenika, zaradi česar je namen ocenjevanja vrednosti neustrezno opredeljen, s čemer se lahko zavede uporabnike poročila;
 - je utemeljitev, da je metoda tržnih primerjav v tej cenitvi neprimerna, ker ni dovolj primerljivih podatkov, napačna, saj je bilo na datum ocenjevanja vrednosti na voljo dovolj kvalitetnih podatkov o primerljivih prodajah, ki bi jih bilo mogoče upoštevati pri končnem sklepu o ocenjeni vrednosti nepremičnin.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O POGOJNEM ODVZEMU DOVOLJENJA ŠT. 10.00-14/2013-

2

Pooblaščenec ocenjevalka vrednosti podjetij je pri pripravi Poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom ZFPPIPP za družbo X kršila 88. člen ZRev-2, saj iz opravljenega nadzora nad opravljanjem nalog pooblaščenega ocenjevalke izhaja, da je kršila naslednja pravila ocenjevanja vrednosti:

- Slovenski poslovnofinančni standard 1, točko 1.1., podtočko 1.1.1. a), ki določa, da mora ocenjevalec vrednosti opraviti svoje delo brez napake in upoštevati vse sestavine, ki bi pomembno vplivale na oceno vrednosti in podtočko 1.1.1. b), ki določa, da mora ocenjevalec vrednosti izdelati oceno vrednosti odgovorno in skrbno.

Hkrati je pooblaščen ocenjevalka kršila Pojasnilo 7, točko 5) Mnenje, podtočka b), ki določa, da ocenjevalec poda mnenje o tem ali bo izvedba načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben.

Pooblaščen ocenjevalka je navedena pravila ocenjevanja vrednosti kršila s tem, da je v Poročilu podala pritrdilno mnenje, da obstaja več kot 50% verjetnost, da bo izvedba predlaganega načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje družbe X, da bo le-ta postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna, čeprav kapital dolžnika ostaja negativen tudi po izvedeni prisilni poravnavi in tako dolžnik v projekcijah Poročila ostaja insolventen.

- SPS 1 točko 1.1., podtočko 1.1.1. a), ki določa, da mora ocenjevalec vrednosti opraviti svoje delo brez napake in upoštevati vse sestavine, ki bi pomembno vplivale na oceno vrednosti in podtočko 1.1.1. b), ki določa, da mora ocenjevalec vrednosti izdelati oceno vrednosti odgovorno in skrbno in točko 1.2., podtočko 1.2.1. a), ki določa, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti vsebovati dovolj informacij, da omogoči osebam, ki jim je namenjeno, v celoti in pravilno razumeti njegovo vsebino in podtočko 1.2.1. b), ki določa, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti nedvomno in točno opisati kakršnekoli predpostavke in omejevalne okoliščine, ki neposredno vplivajo na ocenjevanje vrednosti.

Hkrati je pooblaščen ocenjevalka kršila Pojasnilo 7 točko 3) Analiza računovodskih izkazov, ki določa, da ocenjevalec poda pregled in analizo že sestavljenih računovodskih izkazov (vsaj za pretekla 3 leta), projekcije predračunskih računovodskih izkazov (vsaj za obdobje, dokler dolžnik ne plača terjatev vseh upnikov, na katere učinkuje prisilna poravnava) in predpostavk, na katerih je bila pripravljena projekcija predračunskih računovodskih izkazov dolžnika, ki je predmet pregleda. Računovodski izkazi morajo obsegati bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov.

Pooblaščen ocenjevalka je navedeno kršila pravila ocenjevanja s tem, ker ni ustrezno utemeljila predpostavke, da bo podjetje poslovalo z negativnim čistim obratnim kapitalom v obdobju projekcije in ni ustrezno utemeljila načrtovanih denarnih prilivov iz tega naslova.

- SPS 1, točko 1.1., podtočko 1.1.1. a), ki določa, da mora ocenjevalec vrednosti opraviti svoje delo brez napake in upoštevati vse sestavine, ki bi pomembno vplivale na oceno vrednosti.

Hkrati je pooblaščen ocenjevalka kršila Pojasnilo 7, točko 4) Podlage za pripravo mnenja, ki določa: "Če se stanje obveznosti do upnikov v času priprave Poročila občutno razlikuje od stanja obveznosti do upnikov na dan, ki je enak zadnjemu dnevu zadnjega koledarskega trimesečja, ki se je končalo pred uvedbo postopka prisilne poravnave, mora ocenjevalec pridobiti pojasnilo dolžnika in to razkriti v Poročilu".

Pooblaščenca ocenjevalka je navedeno kršila s tem, da ni podala informacije o spremembi stanja obveznosti dolžnika v času priprave Poročila, glede na stanje obveznosti na bilančni presečni datum.

Kršitve pravil ocenjevanja vrednosti iz tega izreka pomenijo kršitev 88. člena ZRev-2. Zaradi kršitve pravil ocenjevanja vrednosti je mnenje o ocenjeni vrednosti napačno zaradi nepravilnih analiz ter podlag za pripravo mnenja in zavajajoče zaradi podaje neustreznega mnenja.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O POGOJNEM ODVZEMU DOVOLJENJA ŠT. 10.00-22/2013-

2

Pooblaščenca ocenjevalka je pri pripravi Poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom ZFPPIPP (v nadaljevanju: Poročilo) izdelanega za naročnika kršila 88. člen ZRev-2 in 146. člen ZFPPIPP, ki določa, da je namen poročila po 146. členu ZFPPIPP izdaja mnenja o tem, ali je dolžnik insolventen, ali bo izvedba finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in ali bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo predlaga dolžnik, zagotovljeni ugodnejši pogoji poplačila njihovih terjatev, kot bi bili, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek v povezavi s Pojasnilom 7, ki določa podrobnejšo vsebino posameznih sestavin poročila, in sicer:

- točko 3) Analiza računovodskih izkazov, ki določa, da ocenjevalec poda pregled in analizo že sestavljenih računovodskih izkazov (vsaj za pretekla 3 leta), projekcije predračunskih računovodskih izkazov (vsaj za obdobje, dokler dolžnik ne plača terjatev vseh upnikov, na katere učinkuje prisilna poravnava) in predpostavk, na katerih je bila pripravljena projekcija predračunskih računovodskih izkazov dolžnika, ki je predmet pregleda. Računovodski izkazi morajo obsegati bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov;
- točko 4) Podlage za pripravo mnenja, ki določa, da za namen izdaje mnenja ocenjevalec izvede preizkus insolventnosti dolžnika, preizkus, ali bosta doseženi bodoča kratkoročna in dolgoročna plačilna sposobnosti dolžnika, ter preizkus učinkov prisilne poravnave in stečaja na poplačilo terjatev upnikov;
- točko 5) Mnenje, ki določa, da ocenjevalec poda mnenje o tem, a) ali je dolžnik insolventen, b) ali bo izvedba načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in c) ali bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo predlaga dolžnik, zagotovljeni ugodnejši pogoji poplačila njihovih terjatev, kot bi bili, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek;

saj iz opravljenega nadzora nad opravljanjem nalog pooblaščenca ocenjevalke izhaja, da je kršila pravila ocenjevanja vrednosti, s tem da:

- Je v Poročilu upoštevala 46 % diskont na vrednost dolgoročne finančne naložbe v najpomembnejšo naložbo družbe A d.d., in sicer B d.o.o., ob predpostavki prisilne prodaje, in to kljub temu, da iz poročila o ocenjevanju vrednosti 24,25% deleža v lastniškem kapitalu B d.o.o. na dan 30. 9. 2012 izhaja 40% diskont, upoštevajoč povprečno ocenjeno vrednost tako za primer prisilne poravnave kot za stečaj. To je

vplivalo na izračun deleža poplačila upnikov, pri čemer je prav uporaba tega diskonta odločilno vplivala na to, da se je prisilna poravnava za upnike izkazala za bolj ugodno rešitev od stečaja.

Tako je mnenje pooblaščenec ocenjevalke, da bodo upniki bolje poplačani v primeru prisilne poravnave kot v primeru stečaja, glede na uporabljene predpostavke, neustrezno in napačno ter v nasprotju s 5.c točko Pojasnila 7.

- Je v Poročilu predvidela, da bo z ločitvenimi upniki A d.d. dosežen reprogram obveznosti s štiriletnim moratorijem na poplačilo glavnice ter z znižanjem obrestne mere na 3%, za kar pa družba do izdaje mnenja ni pridobila soglasja ločitvenih upnikov. Načrt prisilne poravnave bi moral vsebovati pogodbeno prevzete ročnosti poplačila dolgov, hkrati pa bi moral predvideti poplačilo zavarovanih obveznosti po pravnomočno potrjeni prisilni poravnavi (torej v letu 2013 in ne z odlogom).

Pomembna predpostavka Načrta finančnega prestrukturiranja je v nasprotju z določbo drugega odstavka 144. člena ZFPPIPP, kar bi morala pooblaščenec ocenjevalka prepoznati. Poleg tega bi morala oceniti realnost te predpostavke, saj zanjo v načrtu finančnega prestrukturiranja ni nobenih dokazov, da je ta predpostavka uresničljiva. S tem je pooblaščenec ocenjevalka kršila 4. točko Pojasnila 7., saj je pri analiziranju podlag za pripravo mnenja upoštevala navedeno predpostavko kot realno, kar je vplivalo na izračun deleža poplačila terjatev upnikov v korist prisilne poravnave.

- So projekcije bodočega poslovanja, ki so predvidene v Načrtu finančnega prestrukturiranja in potrjene v okviru Poročila, preoptimistične in nerealne, saj ne odražajo logične korelacije s preteklim poslovanjem družbe A d.d., niti z bodočim razvojem dogodkov. V projekciji so izrazito nizko ocenjeni stroški storitev, skladno s predpostavko znižanja obrestne mere na 3% nerealno nizko ocenjeni finančni odhodki, medtem ko so finančni prihodki planirani na nerealno visoki ravni 680.000 EUR letno, in to kljub temu, da tega ne podpirajo niti pretekli rezultati A d.d., niti analiza dobičkonosnosti in dividendne politike naložb v lasti A d.d. Projekcija tudi ne predvideva nikakršnih novih slabitev naložb.

S tem je pooblaščenec ocenjevalka kršila 3. točko Pojasnila 7 in Slovenskega poslovnofinančnega standarda 1, točke 1.2., podtočke 1.2.1. a) in b) ter podtočke 1.2.2. e) in f), saj pooblaščenec ocenjevalka ni ustrezno analizirala projekcij predračunskih računovodskih izkazov in predpostavk, na katerih je bila pripravljena projekcija predračunskih računovodskih izkazov dolžnika, ki je predmet pregleda pooblaščenega ocenjevalca.

Kršitve pravil ocenjevanja vrednosti navedene v točkah 2.A, 2.B in 2.C izreka te odločbe pomenijo kršitev 88. člena ZRev-2. Zaradi kršitev pravil ocenjevanja vrednosti iz točk 2.A in 2.B izreka te odločbe je mnenje pooblaščenec ocenjevalke v zvezi s 146. členom ZFPPIPP napačno, zaradi kršitve pravil ocenjevanja vrednosti iz točke 2.B izreka te odločbe pa je mnenje o pooblaščenec ocenjevalke v zvezi s 146. členom ZFPPIPP tudi zavajajoče, zato Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, skladno z 99. členom, ob upoštevanju 100. člena ZRev-2.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

4. ZAKLJUČEK

Agencija je od leta 2009 izrekla 36 nadzornih ukrepov pooblaščenim revizorjem, od katerih je 30 izrečenih ukrepov do konca leta 2013 pravnomočnih, 25 nadzornih ukrepov pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti, od katerih je 19 izrečenih ukrepov pravnomočnih, ter 52 pravnomočnih nadzornih ukrepov revizijskim družbam.

Zaradi velikega števila ugotovljenih kršitev pri delu pooblaščenih revizorjev, pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ter revizijskih družb je potrebno takojšnje izboljšanje kakovosti dela vseh nadzorovanih subjektov, pri čemer Agencija pričakuje, da vsi navedeni nemudoma začnejo spoštovati zahteve ZRev-2 ter vsa ostala predpisana pravila stroke. Nekakovostno delo pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti krha zaupanje javnosti v ustreznost in zanesljivost njihovega dela, kar močno ogroža ugled revizorske in ocenjevalske stroke nasploh.

Pri nadzoru nad kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev Agencija ugotavlja, da se najpogostejše kršitve pravil revidiranja konstantno nanašajo na kršitve MSR 230 (Revizijska dokumentacija), MSR 500 (Revizijski dokazi), MSR 250 (Upoštevanje zakonov in drugih predpisov pri reviziji računovodskih izkazov), MSR 540 (Revidiranje računovodskih ocen, vključno z računovodskimi ocenami poštene vrednosti, in z njimi povezanimi razkritji) v povezavi z MSR 620 (Uporaba dela revizorjevega veččaka), MSR 550 (Povezane stranke), MSR 315 (Prepoznavanje in ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe s pomočjo poznavanja organizacije in njenega okolja) in MSR 580 (Pisne predstavitve), pri čemer gre predvsem za nepoznavanje osnovnih revizijskih postopkov, predpisanimi z navednimi MSR.

Revizijske družbe do sedaj niso vložile zadostnih naporov za izboljšanje lastnih sistemov za obvladovanje kakovosti znotraj revizijskih družb, kar se posledično odraža tudi v nekakovostnem delu pooblaščenih revizorjev.

Na področju nadzora nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti Agencija ugotavlja predvsem zaskrbljujoče veliko kršitev pravil ocenjevanja vrednosti v zvezi s pripravo poročil pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti po 146. členom ZFPPIPP, pri čemer pooblaščenim ocenjevalci vrednosti podjetij kršijo tako MSOV - 1 kot tudi SPS.

Agencija bo tudi v bodoče vložila vse napore in vire v ugotavljanje in sankcioniranje nekakovostnega dela pooblaščenih revizorjev, pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti in revizijskih družb, predvsem v povezavi s pomembnimi gospodarskimi subjekti.

mag. Mojca Majič
direktorica

Ljubljana, julij 2014

Poročilo o ukrepih Agencije za javni nadzor nad revidiranjem za leto 2013 je namenjeno izključno obveščanju javnosti o izrečenih ukrepih nadzora nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji ter pooblaščenimi ocenjevalci v zvezi s kršitvami ZRev-2. Informacije o pravnomočnih ukrepih so anonimizirane skladno z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS 86/04, 113/05 - ZInfP, 51/07 - ZUstS-A, 67/07). Vsi povzetki pravnomočnih ukrepov zoper pooblaščene revizorje in pooblaščene ocenjevalce vrednosti so skladno s 153. členom ZRev-2 objavljeni na spletnih straneh Slovenskega inštituta za revizijo- [register pooblaščenih revizorjev](#), [register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij](#), [register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin](#), [register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme](#).